

TORSDAG 31 OKTOBER. NR 44/2013



Har vänner i olika samfund
Sidan 6

Ungdomar tycker till om gudstjänsten
Sidan 5

Aktiva lekmän premierade
Sidan 7



Andliga ordspår
Sidan 12

Syrien töms på kristna

Förföljelserna av kristna trappas upp i våldshärjat inbördeskrig.

Syrier vädjar till världens kristna: Glöm inte oss. **SIDAN 4**



Fick ett annat perspektiv på livet

SIDAN 2

Det gör ont att älska – dikter inför allhelgona
Sidan 8

Familjens relationer en livslång utmaning
Sidan 7

Tänka rätt är stort men tänka fritt är större
Sidan 18

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Kyrka och stat om året var 0

KP EN AV årets stora kulturbegivenheter är också en finlandssvensk samlingspunkt. På den röda mattan i den finlandssvenska atollen på bokmässan i Helsingfors stöttes och blöttes många viktiga teman mellan boktravarna.

Snart firar det svenska stiftet sina nittio år. En jubileumsbok utkom under mässan, lämpligt till kalaset, och det var med anledning av den som den nuvarande biskopen Björn Vikström och hans företrädare Gustav Björkstrand anträdde en av scenerna i ett samtal kring stiftet och dess framtid. Ramarna för Borgå stift skapades tack vare en bred samlingsrörelse utanför kyrkan, där politiker över partigränserna målmedvetet drev fram strukturer för något som från kyrkligt håll hade betraktats som "omöjligt". Nu, när nittioåriga förhoppningsvis startat lunken mot sitt hundra år, är utmaningarna i viss mån desamma och det som verkligen behövs är en samling kring det gemensamma på bred front. Det gäller såväl strukturerna som det djupgående plan som handlar om vad det betyder och är värt för finlandssvensken i gemen att det finns en kyrka.

ETT AV guldkornen ur diskussionen lydde: "Vi måste söka oss mot en större gemenskap på nytt. Kanske är det genom kriser det här sker." Förutsägelsen var Björkstrands och han sekunderades av sin efterträdare med ett: "Enda vägen att göra kyrkan relevant för många är ett större deltagande, där vi måste knyta dem som samlas till förrättningar närmare till gudstjänsten, där det som vi håller på med blir något som har betydelse för vardagen."

DET STÄMMER. En av kyrkans verkligt stora utmaningar är att "få ihop det". Över tid har det som på kyrkligt fackspråk heter "förrättningar" och som vanligt folk kallar dop, kyrkbröllop och begravning tappat navelsträngen till kyrkans pulserande liv. De har lyfts ut ur det som på pappret definieras som församlingens hjärta – gudstjänsten – och blir för många enstaka inlägg med kyrklig krydda i ens liv. Ett liv där kyrkan känns långt borta och ceremoniell.

Frågan är om det alls finns någon väg tillbaka till en församling där till exempel barnet som döps hälsas välkommen av en stor gemenskap som i anden både välkomnar, ber och stöder både barn och dess familjer.

EN annan utmaning är strukturerna. Till dem hör stat-kyrkaproblematiken. Hade den finländska kyrkan i dag börjat från år noll skulle den antagligen inte ha dragit på sig denna tunga apparat av dyra fastigheter och administration. Men när den nu finns så bör också staten se sitt ansvar för den historia som kyrka och stat har gemensam i Finland. De gemensamma banden är där vare sig man vill det eller inte. Det gäller också arbetsmarknaden, där diskussionen om arbetsfria helger med kyrklig grund inte kan och bör föras diktatvägen. Kyrka och stat har gemensamma intressen som bägge bör slå vakt om både för den enskildas skull och för samhällets gemensamma bästa.

PROFILEN: ANNA GRÖNBLOM

"Ordet lyda är det vackraste som finns. För jag har upptäckt att när jag lyder Herren är jag verkligen fri."

Skådisen fick en ny roll

För åtta år sedan förde kärleken skådespelaren Anna Grönbom från Vasa till en liten by i Laihela. På de öppna slätterna fann hon ro och där återhämtade hon sig efter att ha varit ordentligt utbränd.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

I dag inser hon att flytten var Guds verk.

– Där i naturen var jag som i Guds hand. Gud visste att jag behövde många år på mig för att lära mig nya spår.

I över tio år var **Anna Grönbom** så sjuk att hon trodde att hon inte skulle vakna nästa dag. Utbrändheten började på nittiotalet med att hon började glömma sina repliker. Runt 1998 blev hon sjukskriven första gången.

– Jag förstod inte att man som skådespelare också måste tanka. Jag bara gav ut av mig själv. Jag var aldrig nöjd. Man ska vara tjockhudad som en flodhäst och känslig som en kolibri för att jobba med teater. Jag var bara känslig. Jag saknade skyddsnetet.

Även om Anna Grönbom kommer från en familj där kontakten med den kristna tron begränsats till julotta, begravningar och vigslar säger hon sig alltid ha varit troende.

– Jag har haft en fantastisk stark och rik barnatro. Jesus har alltid varit min stora idol. Jag har också varit mycket medeten om att vi har en fiende.

Men ändå öppnade hon inte för Jesus.

– Tron hade ingen kraft i mig. Jag trodde jag kunde klara mig själv. I den fokuseringen blev jag föraktfull mot mig själv. Nu då jag vet att jag är älskad kan jag också älska mig själv.

Anna Grönbom beskriver sin väg till frälsning som lång och svår.

– Jag sökte bekräftelse bland andra människor. Jag ville att de skulle ge mig mitt värde. Men det kan människor inte göra. Den bekräftelsen kan bara Gud ge. När jag blev frälst svängde det över en natt.

Tackade alla – även Gud

För två och ett halvt år sedan hans såg slutet av den tunnel som sjukdomen varit.

– En dag stod jag utanför tunneln. Då började jag tacka läkarna och alla andra som hjälpt mig bli frisk. Jag började också tacka Gud för jag insåg att han sânt dem.

Ungefär samtidigt fick familjen nya gannar i Laihela, en pastorsfamilj.

– Först tyckte jag var det spännande. Men sedan fick höra att de var pingstvänner. Dem hade jag väldigt stora fördomar mot.

Det visade sig att pastorn varit i Borås och talade svenska. Han bjöd henne med till kyrkan.

– Jag sade upprepade gånger att det tyvärr inte passar. Men han bjöd bara in flera gånger.

En dag besökte **Kjell Samuelson** kyrkan. Också då fick hon en inbjudan.

– Jag tänkte det är bäst att få det överstokat. Det var mitt första besök i en frikyrka någonsin. Det var något i litenheten i kyrkan som gjorde att jag kände mig bekväm där. Kjell Samu-



elson sjöng på svenska för den finska publiken. Efter konserten köpte jag två av hans skivor och en av skiva av Bill Gaither Vocal Band. Det är stämsång på hög nivå.

Bill Gaither började hon lyssna på under den halvtimme långa bilfärden mellan Laihela och Vasa.

– Jesus visste vad jag behövde höra. Han sjöng in sig in i mitt hjärta med stämsången. Först därefter vågade jag sätta på Kjells svenska sånger. De är så rakt på sak. Jag blev så mogen.

Någon månad senare talade **Göran Skytte** i Sion.

– Jag har följt med honom tidigare och visste att han är en klok karl. Jag ville veta vad som hänt när en så klok karl går och omvänder sig.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Normalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn (09) 612 615 51

Christa Mickelsson
tfn (09) 612 615 56

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,
prenumerations@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €



Hon googlade Sion för att hitta rätt och åkte ensam dit.

– Jesus hade sänt Skytte till mig. När han började prata förstod jag precis vad han talade om. Bitarna föll på plats. Jag tänkte okej, det här köper jag. Hela konceptet. Nu. Genast. Men jag visste inte vad jag ska köpa, och av vem. Jag visste bara att jag ville bli frälst. Jag ville ta emot Jesus. Inget annat jag provat hade funkat.

Hon samtalade med Skytte efteråt och tackade ja till en inbjudan till en Lifegrupp, det vill säga en cellgrupp.

– Jag förstod att det var ett beslut jag måste ta. Viljan att fatta beslutet kom våldsamt. Det var ett val av tacksamhet.

Omfamningen har inte släppt

I april höll Sion en Encounter, något

VARJE MORGON väljer Anna Grönblom att följa Jesus i dag också.

som förr hette Jesus-helg.

– Där skrev vi ner på ett papper det som gör mest ont i oss. Det var väldigt omskakande. Jag kände mig utelämnad även om jag inte behövde visa pappret för någon. Då kände jag starkt att någon omfamnade mig. Jesus omfamnade mig när det var som svårast i mitt liv och jag vågade bekänna vad jag gjort fel. Den omfamningen har aldrig släppt. Jag upplever att det var då jag blev frälst.

Hon kände Guds djupa kärlek på en gång.

– Det bara bubblade inom mig. Innan jag blev frälst har jag alltid sagt att jag vill ha roligt. Men vi kan prova så många saker att det kan bli oroligt. Vi förstår inte att det vi söker är vad Gud lagt i våra hjärtan från början, att vi ska

ha en underbar glädje i honom. Livet med Jesus är en fest som aldrig tar slut. Och det säger jag på allvar.

Nu vill hon lyda Herren.

– Jag tycker att ordet lyda är det vackraste som finns. För jag har upptäckt att när jag lyder Herren är jag verkligen fri. När man släpper kontrollen över sitt liv så är man som mest lycklig.

Numera är Anna Grönblom sjukpensionär.

– Jag har börjat må bättre och jag förstår att det beror på att jag inte arbetar. Varje dag går jag på äventyr med Jesus, min nya vän i livet. Livet har fått ett annat perspektiv.

Hon utesluter inte att hon ställer sig på teaterscenen på nytt. Kanske i en sommarteatert.

– På teatern kan man ta upp riktiga värderingar. Men man vågar inte ta med den viktigaste biten i pusslet. Den biten ska finnas med ifall jag går med.

ANNA GRÖNBLOM

SKÅDESPELARE, TIDIGARE PÅ WASA TEATER OCH SOM FRILANS I HELSINGFORS.

SJUKPENSIONÄR SEDAN SJU ÅR TILLBAKA.

BOR I LAIHELA OCH I VASA.

Tjänsten som stiftsdekan måste lediganslås igen

DOMKAPITLET. Efter att stiftsdekan **Mats Lindgård** överraskande meddelat att han återgår till sin tjänst som domprost efterlyser domkapitlet nu en ny dekan.

Trots att det bara var Mats Lindgård och kaplanen i Sibbo svenska församling **Magnus Riska** som sökte tjänsten förra gången måste tjänsten

som stiftsdekan ändå lediganslås på nytt. Stiftsnotarie **Clas Abrahamsson** säger att domkapitlet först övervägde att välja den som stod näst i tur, men att det hade varit fel enligt bestämmelserna.

– Om den som blir vald av någon anledning inte tar emot tjänsten kan man automatiskt välja någon av de övriga sökandena som

är behöriga för tjänsten. Men Mats Lindgård hade tagit emot tjänsten och skött den i tre månader. Då är vår tolkning att vi måste ledigförklara den.

Ansökningstiden går ut den 22 november och ärendet kommer upp i domkapitlet den 16 december.

– Om vi anser det nödvändigt försöker vi hinna

intervjua de sökande före det. Men det är inget vi måste göra.

Både Mats Lindgård och Magnus Riska intervjuades inför förra valet av stiftsdekan.

Då Lindgård avgår på egen begäran från 1 januari 2014 betyder det i praktiken att stiftet kommer att vara utan stiftsdekan i början av året.



DOMKAPITLET I Borgå stift behöver nu en ny dekan.
FOTO: KP-ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

– Jag bedömer det inte sannolikt att den nya stiftsdekanen kan tillträda redan vid årsskiftet. Efter att vi tagit upp ärendet den 16 december följer en 30 dagar lång besvärstid. Den som blir vald kan också ha uppsägningstid. Men det är klart att vi vill få någon som sköter tjänsten så fort som möjligt.

Vill lösa konflikt själva

SYRIEN. Det började som protester mot en diktatorisk regim. Men nu vill allt fler aktörer i inbördeskriget se ett Syrien utan kristna. Världens kyrkor får inte glömma Syrien, säger Tarek Al-Khoury.

TEXT: JANI EDSTRÖM FOTO: CHANETTE HÄRUS

Det finns bara en väg till fred och det är dialogens väg. Det säger syriern **Tarek Al-Khoury**, som besökte Finland under Ansvarsveckan för att berättade om situationen i sitt hemland.

– Ju mera vapen, desto mera dödande, säger han.

Al-Khoury är 27 år och studerade engelsk litteratur vid universitetet i Damaskus då kriget bröt ut. Sin språkpraktik har han fått både i den ortodoxa ungdomsrörelsen och ekumeniska studentrörelsen. För två år sedan flydde han till Libanon.

– Jag ville inte bli en del av kriget och våldet. Jag ville varken döda eller själv dö så jag beslöt att fly.

Just nu jobbar Al-Khoury med att hjälpa syriska flyktingar att hitta arbete och boende i väntan på att kriget ska ta slut.

– Ju närmare sitt hemland flyktingarna kan komma till rätta, desto lättare är det för dem att återvända när kriget en dag tar slut. De som emigrerar till Europa eller Nordamerika tenderar att stanna där.

Syriens gamla civilisation

Finländare känner till Syrien genom nyhetsrapporteringen från kriget, medan Syriens gamla historia är okänd för många. Staden Aleppo är världens äldsta stad med kontinuerlig bosättning och Damaskus är den äldsta huvudstaden där det fortfarande bor människor.

– Visste ni att skriftspråket, notskriften och båtbyggarkonsten härstammar från Syrien, frågar Al-Khoury och visar bilder på kilskrift, assyriska tempelruiner och borgar som korsfararna byggde.

Om de kristna i Syrien

Syriens kristna utgjorde tio procent av befolkningen före konflikten, cirka 2 miljoner. De kristna har alltid kunna leva sida vid sida med andra religioner. Assads regim var en politisk diktatur, men lät de religiösa grupperna skö-

ta sig själva. Kyrkan har inte tagit ställning för någondera sidan i konflikten, medan enskilda kristna är delade i frågan. Ingen har något till övers för de tillresta krigare med band till al-Qaida och andra extremistgrupper.

Al-Khoury är ortodox kristen. Han lyfter gärna fram Syriens gamla civilisation och betonar den kristna kyrkans tvåtusenåriga rötter i landet.

– När människor i väst frågar mig hur länge jag och min familj varit kristna brukar jag svara ”i tvåtusen år”. Världens kyrkor får inte glömma Syrien. Det var i staden Antiokia som Jesus efterföljare först började kallas kristna. Det var i Damaskus som aposteln Paulus blev döpt. Som kristna har vi hemortsrätt i Syrien.

Religion och krig

Al-Khoury berättar att religion och religiösa symboler fått en allt större betydelse under konflikten. Kristna ledare har kidnappats och dödats. Kyrkor har vandaliserats och förstörts. Nyligen kidnappades två biskopar när de var på väg att förhandla om frigivning för andra kidnappade.

– Just nu vet ingen med säkerhet om de fortfarande är vid liv, berättar Al-Khoury. Våldsamma muslimska grupper härjar fritt och förstör kyrkor. I staden Ragga i östra Syrien tog man bort korset som prydde den lokala kyrkan och ersatte det med al-Qaidas svar-ta flagga.

Världens kyrkor får inte glömma Syrien. Det var i staden Antiokia som Jesus efterföljare först började kallas kristna.

Tarek Al-Khoury



TAREK AL-KHOURY säger att kriget i Syrien förstör inte bara historiska platser utan också framtiden för Syriens barn.

Tarek Al-Khoury har sett sitt land slås sönder under de senaste två årens inbördeskrig. Det som började med protester mot en diktatorisk regim har urartat i ett inbördeskrig med många utomstående aktörer som vill ha ett framtida Syrien utan kristna.

– Vi syrier vill kunna lösa situationen själva. Vi vill inte ha någon inblandning av utomstående, varken från grannländer, stormakter eller extrema muslimska rörelser.

Krigets vinnare

Att krig inte har några vinnare är inte sant. För vapenhandlarna är varje krig en lottovinst. Den illegala vapenhandeln florerar. Många

stater har egna intressen i landet och förser regimen eller oppositionsgrupperna med vapen.

– Det stör mig när barn leker krig med hemmagjorda vapen och när vuxna fotograferar barn som står intill vapen större än dem själva.

– Kriget förstör inte bara Syriens historiska platser och dagens samhälle. Kriget förstör också framtiden för våra barn.

Al-Khoury är aktiv i organisationen Orthodox Youth Movement.

– Vi vill ta oss an barn i flyktingläger och ge dem annat att tänka på än kriget.

– Be för Syrien och för Syriens kristna, vädjar Tarek, det kostar ingenting men är livsviktigt för oss.

ILLEGAL VAPENHANDEL

- **Enligt FN:s** människorättsförklaring har varje individ rätt till liv, frihet och personlig trygghet.
- **I dag** dör i medeltal en människa varje minut i någon väpnad konflikt.
- **I mer** än 60 procent av alla människorättsbrott används bärbara vapen.
- **Varje år** används fem gånger mer pengar för vapenhandel än vad som skulle behövas för att garantera alla människor på jorden ett människovärdigt liv.
- **Ansvarsveckan stödde** processen som ledde fram till FN:s nya vapenavtal som godkändes i april 2013. Avtalet reglerar handeln med lätta vapen och förbjuder vapenexport till konfliktområden.

Den ekumeniska Ansvarsveckan är kyrkornas och kristna organisationers mänskorättskampanj för en rättvisare värld. Temat för årets Ansvarsvecka är *Väldets marknad*. Den illegala vapenhandeln fram som ett av de största hoten mot fred och utveckling.

”De kunde vara lite livligare”

GUDSTJÄNSTER. Ungdomar går inte så ofta i kyrkan. Hurudana gudstjänster skulle intressera dem? KP har talat med fyra ungdomar.

1. Hur borde gudstjänsterna se ut för att du skulle gå i dem?
2. Finns det någon gudstjänst du minns extra bra och varför?

TEXT OCH FOTO: CHANETTE HÄRUS



JOHANNA PACKALÉN, 20 ÅR

1. Man ska kunna relatera till det som det predikas om, det är kanske det ungdomar lockas av. Andra människor också förstås, men speciellt ungdomar.

2. Min konfirmation minns jag bäst, men så har jag inte heller varit på så många gudstjänster i den lutherska kyrkan.



LAURA RANTANEN, 18 ÅR

1. Jag har nog inget emot hur gudstjänsterna är nu, fast jag inte går på dem. Man får tid att tänka i lugn och ro, tid för sig själv, och får känna sig ensam fast man inte är det. Men psalmerna skulle kunna vara lite gladare, de känns för sorgsna nu.

2. Min konfirmation minns jag bra, för jag var så jätteglad den dagen!



LOTTA PALOLA, 17 ÅR

1. De skulle kunna vara lite mer livliga, inte bara att man sitter stilla på en bänk.

2. När jag skulle konfirmeras. Och när jag gick med familjen på en julgudstjänst, för det var så annorlunda jämfört med hur gudstjänsterna brukar vara.



MARIE LAGERROOS, 18 ÅR

1. De borde vara mindre seriösa och allvarliga.

2. När man skulle gå i kyrkan före skriftskolläget och man skulle rita en bild på Jesus i sitt häfte.

I sorgens ögonblick, står vi till Er tjänst
BEGRAVNINGSTJÄNST
Kalmari

Torgvägen 1, 02400 Kyrkslätt
tel: 010 2194550 eller Bodil Kalmari 050 4084460
info@hautauspalvelukalmari.fi www.hautauspalvelukalmari.fi

Julresa till Lappland

Kom med och upplev en stämningsfull jul och gemenskapen vid Raitismaja 22-27.12.2013 i Äkäslompolo. Logi i 2 personers rum med egen toalett. Start från Vasa.

Rikligt julbord och kvällsprogram varje dag.

Pris: 520 euro per person
inkl. transporter och helpension.

Sportlovsresa

Kom med på sportlovsresa 2014! Mera info på vår webbplats www.raitismaja.fi



Bokningar & förfrågningar:
06-3180 900 / 0400 126 830

info@raitismaja.fi
www.raitismaja.fi

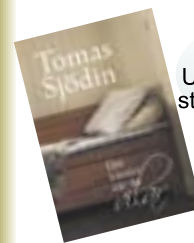
Allkristen Bokhandel
hittar du i

Karleby, Packhusg. 9,
Tel. 020 785 6690

Jakobstad, Rådhusg. 5
Tel. 020 785 6696

Vasa, Fredsg. 20, Tel. 020 785 6699

Välj dina inspirerande gåvor åt far, t.ex:

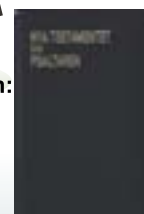


Tomas Sjödin:
Unna din far en lugn stund med den bästa boken om vila
27,90€



Ordinary people:
En vacker, gripande film om faderskap, vänskap och upprättelse
18,10€

NT och Psaltaren:
Stor stil, lätt att läsa
18,60€



Allkristen bokhandel är också en musik- och presentaffär!

Välkommen in!

STIFTSGÅRD AVSKED

Lärkkulla söker ny direktor

Lärkkullas nuvarande direktor **Greger Englund** lämnade i måndags in sin avskedsansökan. Arbetet med att hitta en ny direktor inleds omedelbart. Englund valdes till direktor i december 2009. Han ef-

terträdde då **Stefan Forsén**.

– I skarven mellan Forsén och Englund arbetade Lärkkulla någon månad utan direktor. Till den delen upprepar sig historien nu, konstaterar Lärkkulla-stiftelsens styrelseordförande **Stig Kankkonen**.
Direktorns uppgifter

övertas tillfälligt av prorektorn och Lärkkulla-veteranen **Juhani Jäntti**. **Madeleine Wendelin** har engagerats för att vid sidan om sin tjänst vid Borgå domkapitel hålla i arbetet med stifts- och kursgården. **Stig Kankkonen** blir under övergångstiden arbetande styrelseordförande.

SÖCKENHELGER BOKMÄSSAN

Viktigt med enighet

Minister **Pekka Haavisto** och biskop emeritus **Gustav Björkstrand** möttes i ett samtal kring söckenhelger under bokmässan i Helsingfors.

Båda tyckte att det är viktigt att nå en överens-



HAAVISTO OCH Björkstrand diskuterade söckenhelger. FOTO: MAY WIKSTRÖM

kommelse om ett enhetligt helgfirande.

– 60–70 procent av finländarna vill ha kvar söckenhelgerna men använder inte teologiska argument, påpekade Haavisto.

Björkstrand önskade att frågan skulle diskuteras i dialog med de kristna samfunden.

Härligt jobba med barn

20 ÅR. Vänskapen med andra unga kristna har betytt mycket för henne.

TEXT OCH FOTO:
ROLF AF HÄLLSTRÖM

Emilia Enlund är 20 år, ålandsfödd men uppvuxen i Närpes och självlärd när det gäller piano. Hon ackompanjerar ofta sig själv när hon uppträder med egna låtar. I somras hade hon ett antal spelningar, bland annat på en sommarrestaurang i Korpo och i samband med att *The Purple Hells* från Texas spelade i Närpes.

Så tjuugoåring hon är gillar hon musik från 50- och 60-talet. Countrykonen **Johnny Cash** som på 90-talet gjorde en ny karriär med drag av indie-rock och hip-hop hör till hennes repertoar.

Intervjun med Kyrkpressen ger hon på ungdomscaféet i Närpes där hon ska spela och sjunga senare på kvällen.

– Jag är uppvuxen i ett kristet hem, har gått i söndagsskolan, i dagklubb, minior och junior, säger hon. Allt som en församling i Borgå stift kan bjuda på åt barn och unga. Som extra bonus jättemånga sommarläger, främst på Fridskär som är Evangeliföreningens lägergård i Närpes.

Sin skriftskola gick hon på Evangeliska folkhögskolan i Vasa.

– Inte livsförändrande men viktig, säger hon.

Avgörande högstadium

När hon gick i högstadiet kom hon med i kristna sammanhang och blev så där medvetet eller avgjort kristen.

– Det som jag hört alltsedan jag var barn, det stämmer.

Viktigast var hennes kristna vänner. Under långrasten i skolan samlades de ofta i böne- eller samtalsgrupper och någon helg kopplade de av genom att åka till Simsiö för att skida slalom.

– Jag har haft kristna vänner med mig hela livet, säger hon.

Samfundsmässig blandning

Just vid den tiden fanns det inga kristna ungdomssamlingar i Närpes församling.

– Min bästa vän bjöd då in mig till öppet hus i Baptistkyrkan i Yttermark. Det handlade mest om att umgås tillsammans.

Samfundsmässigt var det väldigt blandat med unga från den lutherska församlingen, baptister, pingstvännar, unga från missionskyrkan och sådana som inte hörde hemma någonstans. Senare började ungdomarna

KYRKPRESSEN RÄKNAR ner till Borgå stifts 90-årsjubileum genom att runtom i stiftet intervjua församlingsmedlemmar som fyller jämna år.



också träffas i pingstförsamlingen Filadelfia i Närpes centrum. Det kom in mera lovsång och undervisning, samlingarna fick mera struktur. Men fortfarande var samvaron med andra kristna mycket viktig.

Genom att hon gick sin skriftskola på annat håll kom Emilia Enlund inte att gå hjälpedarutbildningen som brukar vara nästa steg i församlingen efter skriftskolan.

– Men jag har varit på skriftskolläger både i Övermark och Pörtom som hjälpledare.

Dessutom har hon jobbat på många barnläger, främst på Fridskär i Närpes, också senaste sommar.

– Det är bara så härligt att få jobba med barn. Och jag älskar att få lära ut bibelberättelser, säger hon.

Intervjuveckans kyrkliga nyhet var att en huvudstadsförsamling hellre bröt mot lagen än tog upp en kollekt för det barnarbete hon utför för SLEF.

– De får göra som de vill. Men jag tycker det är synd att kristna som tycker olika inte kan acceptera varann. Två gånger har hon skickats som Närpes församlingsrepresentant till Ungdomens kyrkodagar UK.

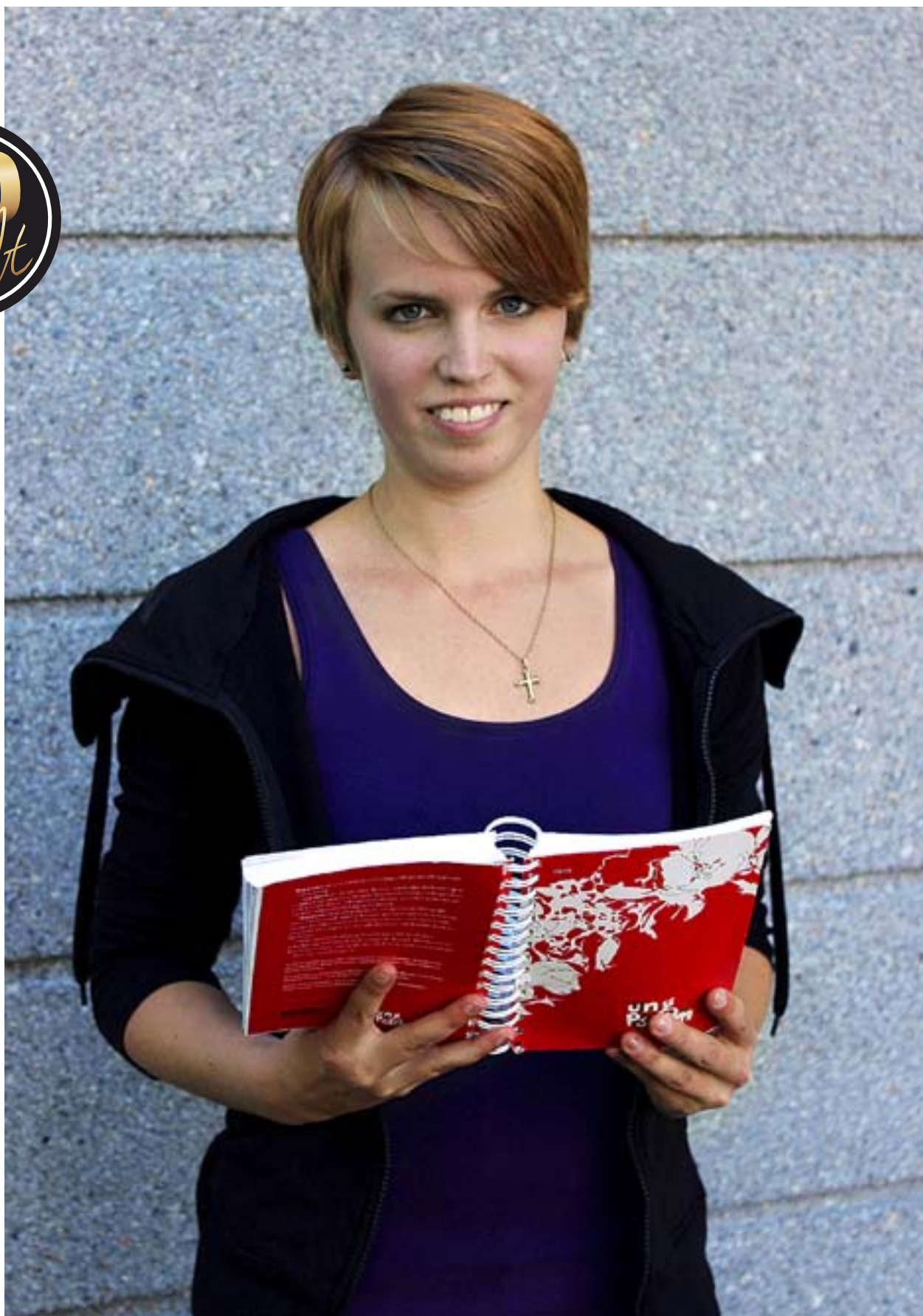
– Det var roligt att få träffa andra kristna från olika församlingar. Debatterna i plenum var intressanta med massor av vettiga åsikter. Jag gillade stämningen på UK.

Gå till Bibeln och se

Vad är det som är viktigt i kristendomen?

– Att hålla sig till Bibeln tycker jag är väldigt viktigt. När jag är med i många olika sammanhang får jag höra olika tolkningar. Då är det bra att gå till Bibeln och läsa vad det egentligen står. Att sjunga lovsånger med upplyfta händer eller tala i tungor, det finns ju i Bibeln. Man har helt enkelt olika uttrycksätt i olika sammanhang.

För en del av hennes kristna vänner är det till exempel självklart att en kristen helt avstår från alkohol. Emilia Enlund gör som hon brukar, kollar upp i sin Bibel: "Allt är tillåtet men allt är inte nyttigt" står det i Första Korintierbrevet. Så för henne själv är alkohol "inte strängt förbjudet."



SÅNGBOKEN "UNG PSALM" med olika lovsånger är Emilia Enlunds "pryl" som hon använt både i skriftskolan och för eget bruk.

– Vi kan acceptera att vi har olika syn, säger hon om sin kristna vänkrets.

Själva ordet bibelsyn tänker hon inte på. Inte behöver man förstå allt men man får lita på att Gud har koll, menar hon.

Jobba med människor

Hela livet har hon siktat på att bli någon form av lärare men är inte helt säker på vilken sort. Nu under hösten studerar hon andra året till barnträdgårdslärare.

När hon flyttade till Jakobstad berättade hon inte om sin kristna övertygelse.

– Men de märkte det i alla fall, säger hon om studiekompisarna.

Visst har hon upplevt att hon är annorlunda och inte

"Man har Jesus med sig hela livet, det är en trygghet, man har ett rättesnöre i Bibeln, man får uppleva Gud."

Emilia Enlund

passat in i alla sammanhang. Någon gliring har hon fått höra men inget mer än så.

Om någon av studiekompisarna frågar dig varför man ska bli kristen, vad säger du då?

– Man har Jesus med sig hela livet, det är en trygghet, man har ett rättesnöre i Bibeln, man får uppleva Gud, räknar hon upp, medveten om att det här kanske inte var precis allt.

Texas nästa

Var hon finns om tio år? Hon hoppas ha en familj och ett jobb som hon trivs med, som

lärare eller att hon åtminstone arbetar med människor.

– Kanske som ungdomsledare i en luthersk församling.

Musiken hoppas hon kunna fortsätta med på något sätt. Nästa år kommer hon att åka till USA på tre månader, ditbjuden av texasartisten **Sarah Kelly** som konserterade i Finland i somras. Kelly höll också en låtskrivarworkshop på Pörkenäs lägergård och såg där Emilias talang.

– Jag ska jobba med låtskrivning och annat som utvecklar mig som musiker.



RUTH FAGERSTRÖM i Bennäs hör till dem som uppmärksammas för sin aktivitet i församlingen. Maken Nils har hållit ställningarna i hemmet.

Gav sin fritid åt församlingen

FÖRTJÄNSTECKEN.

I 55 år har Ruth Fagerström varit aktiv lekman i Pedersöre.

TEXT & FOTO:
JOHAN SANDBERG

Ett fyrtiotal församlingsmedlemmar i Pedersöre har tilldelats diplom och förtjänstecken som uppskattning för att de i 20, 30, 40 eller 50 år gått ut med evangeliet om Jesus.

Ruth Fagerström är den enda i skaran som varit med i över 50 år. Hon har varit aktiv i olika uppdrag i 55 år.

– Jag kom till tro som 26-åring och nästan genast blev jag söndagsskollärare, säger hon.

Hon har varit söndagsskollärare i 38 år och församlingsfadder i 32 år. Därutöver har hon lett juniorer, hjälpt till i barnkören, suttit med i församlingsrådet och varit med i syföreningar.

– Jag slutade hålla söndagsskola när fyllde 65, säger

hon. Jag tar heller inte flera fadderbarn. Jag har besökt dem under fyra år och sedan har jag kommit ihåg dem när de blivit konfirmerade.

Helt har hon inte lagt av med församlingsaktiviteterna. Fortfarande är hon aktiv i syföreningen och i strängbandet.

– Der var populärt med syföreningar när jag kom till tro för sextio år sedan.

Drömmen väckte henne

Ruth Fagerström gick själv i söndagsskolan i hembyn Källby där hon också blev konfirmerad.

– Redan då var jag inom ordets hörhåll, säger hon. Men ändå räknar jag att jag kom till tro som 26-åring. En natt hade jag en dröm att Jesus kommer och att jag inte är redo. Drömmen oroade mig och jag väckte min man Nils på natten.

Oron gjorde att hon beställde tid för samtal hos kyrkoherde Selim Melin.

– Det var viktigt för mig att få bikta mig och få syndernas förlåtelse. Jag började gå

regelbundet på möten som ordnades i trakten. Så småningom fick jag en levande tro. Och den tron har burit mig genom livet.

Ruth Fagerström säger att hon inte anser sig ha gjort något speciellt under åren som aktiv i församlingen.

– Gör det lilla du kan, gör det villigt och glatt, citerar hon. Det är så jag känt det. Jag kan inte berömma mig själv utan är glad att jag varit värdig att dela evangeliet.

Någon skörd säger hon sig inte ha sett.

– Men skörden är ju upp till Herren. När jag fyllde 85 hade våra barn ställt till med fest på Kyrkhemmet. Då var det många som tackade mig för det jag gjort i söndagsskolan. Speciellt roligt var det då vuxna män kom och berättade sina minnen från söndagsskolan.

Hon upplever inte heller att det varit tungt.

– Ett år hade vi 121 barn i söndagsskolan, säger hon. De var indelade i tre grupper och varje grupp hade tre lärare. Jag höll söndagsskola

var tredje söndag, var tredje gick vi i kyrkan och var tredje var vi hemma.

Söndagsskolan hölls på den tiden i bönehuset i Bennäs. På samma plats står Kyrkhemmet idag.

– Söndagsskollärarna hade då även ansvar för att bönehuset var eldat när barnen kom. Nils funktionerade som eldare.

Nils har mest hållit ställningarna i hemmet. Men han har också varit ledare för pojkgupper och junior.

Bönesvar

På sextioåret upplevde de en väckelse i Bennäs. Då aktualiserades förbön för landet och folket.

– Vi höll bön en gång i veckan. Vi fick också bönesvar. Vi bad för en som hade fått cancer i armen. Hon lever än i dag. Folk kom till tro, det var inte bara ungdomar utan mest folk i medelåldern. Nu är vi i en tid när det inte finns någon hunger efter Guds ord i Bennäs. Någon söndagsskola ordnas inte längre i byn, säger hon.

VÅGA FRÅGA

Lär känna din familj



JAN-ERIK "NANNE" NYBERG är familjerådgivare och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Hur får man ett sunt förhållande till sina syskon och föräldrar när man blivit vuxen?

DEN HÄR frågan berättar för mig om hur viktiga vi är för varandra i våra familjer. Men också hur stora förväntningar vi har på varandra i familjen. Det är i de här relationerna som vi är som mest sårbara. Särskilt märker vi det här om relationerna av någon anledning inte fungerar, hur vi än anstränger oss. Familjemönster, eller familjemedlemmarnas sätt att bemöta varandra i vardagen, och de roller vi där tilldelar varandra, kan vara väldigt svåra att förändra. De bästa förutsättningarna finns om

båda parter är medvetna om att en relation inte fungerar, och dessutom är villiga att göra förändringar i sitt eget sätt att möta den andra familjemedlemmen.

Relationen till föräldrar och syskon, hur mycket de än hör till samma familj, är också väldigt olika. Vuxna barns relation till föräldrarna går alltid över generationströskeln, även om den tröskeln ser annorlunda ut än när det var en relation mellan barn och vuxen. Relationen mellan syskon kan också förändras och bli annorlunda när åldersskillnaden förlorat sin betydelse. Men våra olika personligheter finns kvar, och många gånger också de roller vi tilldelats eller tagit oss.

Den viktigaste förutsättningen för att kunna förbättra ett förhållande är att man umgås. Många familjer umgås bara vid högtider och familjefester. Jag tror att vi behöver mötas i mera vardagliga situationer och gärna på tumanhand. Mera framgångsrikt blir det om man träffas hemma hos någondera eller gör en gemensam biltur eller längre resa.

Avsikten med en pratstund på tumanhand är inte att "reda ut allt som gått snett", men att upprätta en relation i nutid. När bilden av den andra uppdateras och långsamt börjar förändras, förändras också vår upplevelse och förståelse av varandra. Ingen kan förändra sin personlighet, men vi kan bli mera uppmärksamma på hur vårt sätt påverkar andra. Och vår upplevelse av varandra förändras därför att vi får en mera vuxen relation till varandra än vi tidigare haft.

När vi samtalar på det här sättet med varandra kan det vara bra att akta sig för en del fällor i familjedynamiken. En fälla är triangeln. Två ligger sig i en pakt mot en tredje (den besvärliga familjemedlemmen). En triangel lättar på trycket för den som befinner sig i pakten men förhindrar också utveckling och förändring i hela familjens dynamik. En annan fälla är att kommunikationen går bara i en riktning. Endera så att den ena öser ut sig sin ilska och skäller på den andra utan att lyssna vad den andra har att säga, eller också så att man stänger ute den andra känslomässigt, och drar sig undan all kommunikation.

När det gäller relationen mellan föräldrar och deras vuxna barn tror jag det finns två diken. Det ena diket är att aldrig kunna medge sina misstag som förälder. Det här gäller kanske framförallt en äldre generation av föräldrar. Den föräldrageneration vars barn nu håller på att bli vuxna har kanske snarare haft problem med att uthärda barnens frustration och ser därför allt missnöje som ett tecken på att de misslyckats som föräldrar. I båda fallen blir det väldigt svårt att föra ett samtal kring djupare känslor och erfarenheter av besvikelse och frustration.

Oberoende hur mycket verklig förändring vi lyckas åstadkomma tror jag det är viktigt att faktiskt lära känna sin egen familj. För det är i familjen som nyckeln till min självkänedom finns. Genom att ta tillvara den kunskapen blir jag fri att själv växa som människa oberoende av om resten av ursprungsfamiljen växer tillsammans med mig. En viktig kapacitet i det sammanhanget är också barmhärtigheten. Var barmhärtig mot dina närmaste, det hjälper dig också att vara mera barmhärtig mot dig själv.

PÅ TVÄREN CHRISTA MICKELSSON

Antje och relativismen

Sverige fick en ny ärkebiskop och skeptikerna fick nytt vatten på sina kvar-



nar. Hur ska en människa som inte helhjärtat verkar omfatta kristendomens exkluderande sanningsan-

språk kunna lotsa sin kyrka rätt?

Också på vår sida av potten oroar det som befaras vara upplösningen av absoluta sanningar. Frågeställningen är inte sällan om ledarens sviktande tro på centrala kristna lärosatser ska accepteras inom kyrkan.

Följer vi Svenska kyrkan i spåren? Upplöses vi tillsammans snart i ett enda stort postmodernt andetag?

När Antje Jackelén vigdes till biskop i Lund 2007 tog hon som sitt valspråk Gud är större. Formuleringen finns i Första Johannes-

brevet men minst lika ofta hör vi den klinga på arabiska i ordalydelsen Allahu Akbar. Det påpekade docenten i kyrkovetenskap Kjell Blücker i en kolumn i Svenska Dagbladet nyligen och beskrev hur formuleringen uttrycker grundtanken i de abrahamitiska re-

ligionerna: att Gud är större än våra bilder av Honom, att vi aldrig blir färdiga med våra svar.

Eller som Jackelén själv skriver i sitt herdebrev: "Om Gud alltid är större än det bästa vi kan åstadkomma, då gör vi gott i att alltid lämna en dörr på glänt för

ett bättre vetande."

Några kommer alltid att vilja påstå att den hållningen inte är något annat än osmickrande relativism. Själv hoppas jag att vi kunde sluta sätta likamedtecknen mellan godtycklighet och en uppriktig önskan att se bortom tvärsäkerhet.

På lördag firar vi Alla helgons dag



FOTON: CHANETTE HÄRUS



Tråddockorna

Ha förbarmande med oss. Vi är bräckligare än tråddockor, vi som dirigeras med ögonen. Det behövs så litet för att vi skall avdunsta ur rummet, försvinna från en tid till en annan: ett ögonkast och vi förvandlas till skymning igen. Tapeterna fylls av urgamla ljud där vi står mitt på ljusan dag och ler som lamporna. Och omvänt (det är evangelium): in i rummet. Det räcker med en blick, ett ögonblick bara.

Carina Nynäs
(Flickan och helikoptern, 1999)

Det gör ont att älska

Det gör ont att älska.
När du ser att ditt barn är sorgset,
vrider din själ händerna i smärta.
Om Gud älskar världen
förstår vi att Han är korsfäst,
var dag korsfäst på nytt.

Det dyrbaraste i vår tillvaro är kärleken.
Det underbaraste.
Den är en ständig smärta.

Viola Renvall
(Blå vind, 1969)

När mörkret är som tätast
och man ingenting ser,
bara förnimmer trycket
och samhörigheten med jorden ...
Då är det ett rent under
att tända ett ljus.

Erik Granvik
(Emas, 1970)

Som sörjen

I

Jag plockar bland blomstren.
”Lämnat det jordiska”.
Vackert, men till förmån för vad?
”Gått hem”, vart? Eller ”Gått bort”.
Förvisso, det enda som är säkert.

II

Inte var det mässandet
inte ljusen, inte de utdragna psalmerna
inte de tre skovlarna jord
men namnet
att han lyftes och räknades med
att han med namns nämmande
presenterades för evigheten.

Solveig von Schoultz
(Molnskuggan, 1996)

Snön yr över
Tenala kyrkogård

Vi tänder ljus för att
de döda skall vara mindre

ensamma, vi tror att de är
underställda samma lagar

som vi. Ljusen blinkar oroligt:
de döda längtar kanske efter

sällskap, vi vet ingenting om
deras verksamhet, snön yr

De döda tiger som bomull.
En skock tunna barn som

ohörbart tar ett steg närmare
Ser de på oss uppmärksamt ett

ögonblick: är det för att de
glömt, eller minns? Snön

yr över Tenala kyrkogård

Som när man flyger in
över en stad om natten på

låg höjd: ljusen blir
motorvägar, fordonens

strålkastare, man kommer
någonstans ifrån

Snart kör man bil längs en
väg, ett av de blinkande

ljusen i yrsnön

Tua Forsström
(Parkerna, 1992)

Allhelgonasvit

Om att rodna för de döda på höstliga gravar
vet försommarens ljung ingenting

Gravlös vandrar jag utanför muren
klockor ringer till minnesstund och högtid

De samlas
de som har någon att hedra
någon sten att varsamt smeka snö från
De samlas med händerna fulla av granris
och tänder ljus för ljus som lyst

Det är vackert och jag minns den bleka ljungen
i juniskog när jag var uppfylld

Bin surrade och jag glömde mig
avsatte en bild av dig i alltets ljusa vaxkaka

Nu rodnar ljungen för de riktiga döda
och jag som förgrep mig i glädje är blek

Susanne Ringell
(Gall eller våra osynliga väntrum, 1994)

Sköt om din hälsa

Fungerar magen?

Får du tillräckligt med fibrer?

Kanske inte, för vi får i medeltal endast ca. 60% av vårt dagliga behov från kosten. Den västerländska kosten och "karpandet" (lågkolhydratdiet) begränsar ofta ett tillräckligt fiberintag.

Linum Plus:

- Fiber från fem olika, naturliga källor: linfrö, psylliumfröskal, havtorns-, hjortron- och blåbärskross.
- Viktiga omega-3-fettsyror
- Rikligt med protein av hög kvalitet
- Utmärkt i samband med LCHF-diet, kolhydratsnål

Lätt att använda

Blanda 1 matsked Linum Plus i t.ex. yoghurt, saftsoppa.

Mer information:

www.valioravinto.fi/linum-plus
I hälsokostaffärer och på apotek.



Apotekare Bertil Pomoell grundade Valioravinto år 1960 för att befrämja hälsa och välmående med naturliga ämnen. Valioravinto är fortsättningsvis ett familjeföretag som utvecklar, tillverkar och säljer naturprodukter av hög kvalitet.



www.valioravinto.fi



NYGÅRDS OPTIK

NÄRPES ■ SVNCENTER

- Boka tid till oss så får Du Se!
Specialist i ögonsjukdomar Jaakko Leinonen,
Ingela Sandvik-Wahlroos
Optometrist Marica Westerback
Optiker Kerstin Westerback
Närpesvägen 14, 64200 Närpes (06)224 1138
www.nygardsoptik.fi
må, tis, tors, fre 9.00-17.00, ons, 9.00-18.00 lö stängt

amoena

Till användare av bröstprotes

Visste du att du har rätt till nya bröstproteser vid behov. Av hygieniska skäl skall de bytas med 2 års mellanrum.

Nästa gång, se till att välja den bästa

amoena

09-649839 • www.amoena.fi

SIMHALLEN
ÄR ÖPPEN

JAKOBSTADS SIMHALL
PIETARSAAREN UIMAHALLI



Öppettider: 11-15 minuter före stängning

MÅN, ONS, FRE 06:00 - 21:00
TIS, TO 08:00 - 22:00
LÖR 10:00 - 18:00
SÖN 08:00 - 18:00

MÅN, ONS, FRE 06:00 - 09:00 MORGONSIM
Helgernas öppethållningstider meddelas senare
Kokko-Jeppis Game 2.11.2013 Simhallen är stängd hela dagen



FamiljeAPOTEKET
NÄTAPOTEK

Nyhet! Nu kan du också beställa
RECEPTMEDICINER
från vårt nätapotek!

Läs mera på: <http://familjeapoteket.fi>

Bakom Familjeapoteket.fi står Apoteket Bothnia i Jakobstad

KP
KYRKPRESSEN

Biomed's starka och förmånliga nyhet för kvinnors välmående



STARK
TRANBÄR
+ Mjölksyre-
bakterier

Urinvägsinfektioner är vanliga infektioner hos kvinnor och de behandlas oftast med antibiotika. Det finns dock många biverkningar med upprepade antibiotikabehandlingar, så som förändringar i tarmfloran, störningar i matsmältningssystemet, försvagning av immunsystemet och uppkomst av svampinfektioner. En annan vanlig biverkning är Candida jästsvamp. Urinvägsproblem är en smärtsam åkomma som förekommer nästan hos kvinnor, men även hos män och barn. I en avhandling från Umeå universitet kan man konstatera att smörgöndet av tranbärsaft i samband med och även efter antibiotikabehandling minskar risken för nya infektioner hos barn med upp till 40 procent. Endast med antibiotikabehandling återkommer infektionen hos vart tredje barn. Tranbärsaft har redan länge använts som ett naturligt sätt att sköta urinvägarnas välmående. Tranbärsaftens kraft grundar sig på antimikrobiiska ämnen som hindrar bakterietillväxt. De mycket sista tranbärsämnena gynnar urinvägarna. Bilen hjälper till att sänka urinens pH och försvaga de skadliga bakteriernas tillväxtförhållanden.

Biomed's STARK Tranbär är en unik kombination av tranbärsämnar och åtta olika små mjölksyrebakteriestammar som hjälper till att upprätthålla urinvägarnas naturliga tillstånd.

Passar för kvinnor, män och barn. En kapsel per dag räcker!

www.biomed.fi

Optisk specialaffär



BACKMANS OPTIK
Torgg. 9 Mariehamn
Tel. 018-19 226

Specialtandtekniker Johan Svahn

- Nya helproteser
- Påfyllningar
- Protesreparationer

Tandtekniskt laboratorium

jakodent

Södermalmsgatan 2 (Gatuplan)
Jakobstad. Tfn 06-724 5582

TINAS FOTHÄLSA
MEDICINSKA FÖRETAG

Rådhusgatan 4
68600 Jakobstad

Tel. 044-2810407

Även hembesök!

Nagu Apotek
Nauvon Apteekki
(02)465 1414

Korpo Apotek
Korppoon Apteekki
(02)463 1366

www.naguapotek.fi



fortbildningscentrum
prakticum

UTBILDA DIG INOM VÅRDEN. ARBETSLIVET BEHÖVER DIG.

Nya utbildningsstarter i januari 2014 för närvårdare, skolassistenter och eftisledare. Läs mera om ansökningsprocessen på yrkeskunnig.substans.fi.



ANSÖK IDAG
www.practicum.fi/fbc-ansok

Sköt om din hälsa

D-vitamin då det är som bäst.

Prisbelönad!
www.bioteekki.fi

Säkra din
tillförsel av

D
vitamin!

SUOMEN
BIOTEEKKI OY
www.bioteekki.fi



**Bioteekki
Lyko D plus**

Stark, 25 µg D3-
vitamin och 5 mg
lykopen.

**Bioteekki
Teho D plus**

Stark, 25 µg
D3-vitamin.

Bioteekki Teho D droppar
Dryg, 10 µg/droppe D3-vitamin.

Försäljning: Hälsa- och naturkostaffärer, -avdelningar och på apotek.

Må bra på Spa
Sköna och avkopplande dagar på Tervis Spa i Pärnu!
Resor: 30.11-7.12. och nyårsresa 28.12-4.1.

Veckoslutsresor
Teaterweekend i Stockholm
Resa: 6-8.12. Musikalen SPÖK (4 platser)
Julkonsert med Kjell Lönnå i Sundsvall
Resa: 13-15.12.
Teaterweekend i Åbo
Musikalen Jesus Christ Superstar på Åbo svenska teater
Resor: 22-23.3.2014 och 5-6.4.2014

Söderut med OT
Thailand, Phuket
16.2-3.3.2014 med Österbottnisk kontaktperson på plats.
Teneriffa, Playa de las Americas (flyg från Tammerfors)
4.2.2014 (1 v. el. 2 v.)
www.ot-resor.fi
06-318 4000

Lill-Babs har funnit en livskamrat

Lill-Babs är en av Sveriges mest folkära artister. Hon älskar sitt jobb och har svårt att tacka nej till uppdrag. För tio-tolv år sedan hade hon problem att ta sig till de olika jobben. Hennes syn försämrades och det var svårt att köra bil i mörkret.

– Min bil fungerar som turnébuss. Det är jag som kör grabbarna som spelar med mig. Under den tiden min syn blev sämre var jag riktigt orolig för vad som skulle hända med mig, säger Barbro.

Förutom det dåliga mörkerseendet kändes ögonen ofta trötta.

– Men sen så var jag livrädd för gula fläcken-sjukan. Jag hade hört talas om att man ser krokigt och vint när man får gula fläcken. Det lät förfärligt. Om det hände mig, ja, då så skulle jag ju inte kunna köra bil och inte heller jobba lika mycket som jag vill.

I dag ser hon normalt igen och hon behöver inte oroa sig för bilkörning i mörkret. För några år sedan började nämligen Lill-Babs äta ett kosttillskott som heter Blue Eye och nu ser hon lika bra som hon gjorde på 1990-talet

– Det är helt fantastiskt det här med mina ögon. Genom att tillföra Blue Eye som en naturlig del av en sund kost har jag lyckas normalisera min synförmåga, berättar Barbro. Blue Eye är nämligen ett kosttillskott som är specialdesignat för ögonen. De innehåller bland annat Zink, vitamin A- och B2, ämnen som bidrar till att bibehålla normal synförmåga.

Nästa år firar Lill-Babs 60 år som artist och hon är fortfarande en av Sveriges mest anlitade. Hon hade aldrig kunnat ta alla dessa uppdrag om hon inte hade sett normalt igen.

– Jag är så himla glad över mina tabletter och jag behöver bara en om dagen. Det är både billigt och enkelt. Blue Eye är en trogen följeslagare, ungefär som en livskamrat. Den finns med mig överallt.



Normal synförmåga

Blue Eye innehåller Zink, vitamin A och vitamin B2 ämnen som bidrar till att bibehålla normal synförmåga.

Lutein finns i gula fläcken

I gula fläcken finns ett ämne som heter lutein. Lutein kan kroppen inte tillverka själv, det måste tillföras via kosten. Lutein finns i växter och bär. Gula fläcken är avgörande för synförmågan vid exempelvis läsnings. Halten lutein kan med stigande ålder

reduceras i gula fläcken och därmed synförmågan. Blue Eye innehåller lutein från ekologisk ringblomma.

Sveriges mest sålda

Blue Eye, som är Sveriges mest sålda blåbär- och luteinprodukt, innehåller en kopp svenska skogsblåbär per tablett.

Skyddar mot oxidativ stress

Blue Eye innehåller också C- och E-vitamin som skyddar cellerna

mot oxidativ stress. C-vitamin kan kroppen inte bilda själv, det måste vi tillföra utifrån.

Räcker i två månader

Ett paket Blue Eye räcker i två månader och finns att köpa på Apotek och i Hälsokostbutiker. Blue Eye kan beställas fraktfritt på tel, 06-343 65 06 eller på www.elexironline.fi. Produkten kommer hem i din brevlåda inom 2-3 vardagar. Pris: 32 tabletter 26,00 € och 64 tabletter 38,50 €



**HÄLSORESÅ PÅ
TERVIS SPA**
23.2-1.3.2014 529€

BUSS-BÅT-HELPPENSION-
LÅKARBESÖK
+ 6 DAGARS BEHAND-
LINGSPAKET

RUTT: PARGAS-KIMITO-
EKENÄS-KARIS-
KYRKSLÄTT O.S.V.

TERVIS HAR SERVICE
ÄVEN PÅ SVENSKA

PARTOURS
Pargas, 0440 524911
partours@parnet.fi

**Åk buss med
Touring Partner**
**Vi skräddarsyr
hälsoresan**
Peter Söderqvist
Vasa
0500-162 120
touring.partner@kolumbus.fi

Syncenter
Bågar fr. 50€
Jakobstads Syncenter
Storgatan 15, Jakobstad
tel. 06-781 1023
fax 06-781 1024
Nykarleby Syncenter
Topeliusespl. 12, Nykarleby
tel 06-722 0770
fax 06-722 1572

PRESENTATION

I mörkret

I boken *Vesta-Linnéa i månskenet* närmar sig

Tove Appelgren ett viktigt tema: depression. Det börjar med Vesta-Linnéa själv:

hon vill inte gå ut för all känns så trist. På natten drömmer hon om Brunnhäxan som bara ligger på botten av brunnen och inte orkar skrämmas ett dugg.

Sedan kommer Vesta-Linnéas mammas kompis Bodil på besök. Hon är så olycklig så hon knappt orkar andas. Vesta-Linnéa stirrar: "Det är svårt att slita sig loss från Bodil och hennes olycka."

När Vesta-Linnéa och Bodil äter ost-och-sylt-smörgås tillsammans på natten kommer de till att den som en gång varit riktigt lycklig kan bli det igen. Att både mörker och ljus behövs.

Det här är en välskriven, innerlig och tröstande bok för både barn och vuxna.

Ny bok om fåret Bärtil

Monica Vikström-Jokela är kvinnan bakom fåret Bärtil i Svenska Yles BUU-klubben.

Nu har Bärtil tagit steget ut ur tv-rutan.

Bärtil och glassbil handlar om en glassbil som Bärtil och kompiserna Isa Gris ska susa iväg till som två små raketar – om det inte var för att Bärtils mamma just då ringer för att säga att små får och små grisar absolut inte får gå ut på vägen.

Då måste de leka glassbil i stället, och det blir kanske ännu roligare.

Vikström-Jokela levererar välskriven dialog med hög igenkänningsfaktor. Ett säkert kort.

■ SOFIA TORVALDS

Det finns ett ljus man kan känna igen

LITTERATUR. När Tuva Korsström gjorde en djupdykning in i den finlandssvenska litteraturen hittade hon många andliga spår. Innanför pärmarna gömde sig mysticism, naken gudslängtan, nåd och försoning.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

De senaste åren har kulturjournalisten och författaren **Tuva Korsström** inte gjort så mycket annat än läst och skrivit. Resultatet är den färskaste boken *Från Lexå till Glitterscenen. Finlandssvenska tidsbilder, läsningar, författarporträtt 1960–2013*.

– Jag ville läsa själv och inte upprepa det som skrivits tidigare. Så jag läste verkligen själv och upplevde kanske inte så väldigt stora saker men hela tiden små saker. Om nyanser, om att författarna blivit inordnade i vissa fack som jag ville ta dem ut ur.

Boken har väckt debatt särskilt i poetkretsar eftersom Korsström på grund av den smala tidsramen tvingats koncentrera sig på prosan.

– Det finns ett svart hål som borde fyllas med den väldigt intressanta poesen från 70-talet framåt.

Det som däremot inte alls är ett svart hål är den finlandssvenska litteraturens religiösa tematik. Boken innehåller rent av två kapitel som lyfter fram andliga teman. Hette det inte att den finlandssvenska kulturen är sekulariserad?

– Då jag betade mig igenom den finlandssvenska litteraturen från 60-talet och framåt fick jag en känsla av att det andliga inte behöver vara konfessionell kristendom, och den dimensionen finns där, väldigt starkt. Den finns i viss mån redan hos **Christer Kihlman**, till exempel i *Den blå modern*, ett gränsland mellan här och där bortom som också har med det etiska och moraliska att göra. När du kommer till ren marxism som hos **Gösta Ågren** så det blir den andliga dimensionen i dikterna starkare och starkare. Det är kanske något som bär dikten överhuvudtaget.

Tuva Korsström blev medveten om

hur sekulariserade vi finlandssvenskar är när hon samtalade med **Carina Nynäs** som var redaktör för antologin *Att byta hjärta i ett snöglopp*. Nynäs såg ett mönster i hur den finlandssvenska över- och medelklassen såg på världen, en sekularisering som gick igen hos modernisterna. De såg som sin uppgift att formulera om vår poesi, som hade varit idealistisk och självklart konventionellt gudsmedveten.

– Modernisternas uppgift blev att formulera om det andliga, och det blev en ny, stark tradition. Den gick vidare med namn som **Solveig von Schoultz** och **Bo Carpelan**.

Destruktiv mysticism

På 1930-talet svepte en våg av katolicism över Svenskfinland. Bland konvertiterna fanns namn som **Göran** och **Lisbeth Stenius**. Senare konverterade Tuva Korsströms egen mor **Mirjam Tuominen**. Tuominens författarskap tog en ny vändning efter en andlig och psykisk kris i början av 1950-talet.

– Hon gick in i en mysticism som blev ganska destruktiv, delvis för hennes författarskap men framför allt för henne själv. Men det hade att göra med hennes psykiska tillstånd. Det har jag ju funderat över, för det kändes nog som om man hade levt med heliga Birgitta och hennes uppenbarelser. Hur många av helgonen hade psykiska störningar? De här upplevelserna och den enorma frenesin som tär så på en människa. När religionen blir det som är allt. Mirjam Tuominen personifierar verkligen den extrema religiösa upplevelsen.

60- och 70-talet var samhällsprövningsdecennier. De konfessionellt kristna författarna – exempelvis **Vio-**



TUVA KORSTRÖM menar att det är fullt möjligt att skriva god kristen litteratur – om man är en bra författare. – Det är en fråga om författarens begåvning och språk.

la Renvall – uppfattades som sådana som skrev för "gumman i stugan". Men på 80- och 90-talet hände något.

– Det är väldigt spännande att se hur till exempel **Tua Forsström**, **Susanne Ringell**, **Eva-Stina Byggmästar**, **Agneta Enckell** och **Henrika Ringbom** handskas med det andliga och med gudsmedvetenheten. Det andliga hos Tua Forsström tar sig olika skepnader, men det finns där. Det är egentligen bara i *Marianergraven* som hon använder de religiösa termerna. Hon är en så utsökt poet för att hon arbetar så länge på att hitta det rätta uttrycket, och det känner man när man läser.

De finlandssvenska mystikerna, vilka är de?

– Gösta Ågren, Tua Forsström, de riktigt stora, svarar Tuva Korsström. Och **Ulla Olin** i slutet av sin poetkarriär.

– Susanne Ringell är spännande på det viset att hon kämpar med det

Psallite blev årets kyrkomusikgrupp

UTMÄRKELSE. Kammarkören Psallite har blivit vald till årets kyrkomusikgrupp 2013 av Suomen Kirkkomusiikki-liitto. Utmärkelsen ges som ett erkännande för betydande insatser inom kyrkligt musikliv.

– Utmärkelsen känns speciellt hedrande eftersom Psallite blev vald bland landets alla kyrkomusikgrupper, säger kyrkomusiker



SUSANNE WESTERLUND.
FOTO: JAN HOLMGÅRD

och körens dirigent **Susanne Westerlund**.

På Alla helgons dag den 2.11 kl. 19 framför Kammarkören Psallite och Korsholms kammarorkester **Egil Hovlands Agnus Dei** samt **Gabriel Faurés Requiem** i Korsholms kyrka. Solister är **Ulrica Berg**, sopran, **Petter Andersson**, baryton och **Ann-Louise Wägar**, fagott.

Farsdagskonsert i Esbo

FARSDAG. Esbo svenska församling arrangerar ett "anorlunda fredagsmys", en familjekonsert inför Fars dag med den musikbegåvade familjen Kyllönen. Proffsmusikern och kompositören **Timo-Juhani Kyllönen** uppträder med döttrarna **Aurora**, **Olivia** och **Sabina** den 8.11 kl. 18 i Esbo domkyrka.

I programmet ingår bland annat sånger ur Kyllönens

Norppaopera. Kvällen är tvåspråkig och riktar sig till alla åldrar, men speciellt barnfamiljer är välkomna. Pianist är **Maria Kamchillina** och danskonstnären och akrobaten **Kristina Janhunen** (bilden till höger) uppträder med ett dans- och akrobatnummer. Församlingens kantor **Eeva-Liisa Malmgren** medverkar också.





Ett liv i beredskap

BOOK

I själva saken avhörd

Författare: Stig Bäcklund.
Förlag: Eget

I **Stig Bäcklund** finns lagen och nåden i samma person. Så uttryckte sig pastor **Runar Nylund** i samband med publiceringen av den kända Borgåprofilen Stig Bäcklunds bok *I själva saken hörd*. Boken visar att definitionen är väl grundad och att den därför väcker tankar som ingalunda är regionalt begränsade.

Som tullman och polis har Bäcklund representerat lagen och både som kyrkligt och politiskt aktiv såväl lagen som nåden. Om lite humor tilläts kan man säga att Bäcklund som aktiv och framgångsrik idrottsman knappast visat sina medtävlare någon nåd på tävlingsarenorna. Men så ska det ju vara.

Boken av Stig Bäcklund om Stig Bäcklund är utgiven på Stig Bäcklunds eget förlag. Det låter kanske lite självcentrerat. Men boken är "etwas ganz anderes", något helt annat. I förordet ger författaren själv en förklaring till att det kan vara och att det blivit så: "Tidvis har jag upplevt mig som tredje person vid skrivandet av denna bok." Det är med andra ord Stig Bäcklund i dag som med fruktbar distans betraktat Stig Bäcklund i går och i förrgår. Det har han gjort utan snirklande bortförklaringar.

Resultatet har blivit en bok som i de händelser som beskrivs ger en överraskande bred och djup bild av Stig Bäcklund. En bild som kanske skulle ha gått förlorad om skribenten försökt sig på psykologiserande djupdykningar i sitt själsliv. Det

som nu finns i den vägen är – som jag ser det – varken för mycket eller för lite. Med andra ord lagom. Det är därför i beskrivningarna av mötet med verkligheten i olika livsskeden som synen på och uppfattningen av det egna jaget tar form.

Kanske starkt förenklat men i alla fall tycker jag att grundtonen slås an redan i en talande bild på en av de första sidorna i boken. Där sitter Stig Bäcklund som liten pojke på en stol eller pall hos fotografen. Han tittar stadigt in i kameran och lika stadigt håller han med en hand fast sin ytterrock. Bildtexten berättar att han vägrade ta av sig rocken eftersom hans buss till Vessö snart skulle avgå.

Bilden och händelsen talar om vikten av att vara beredd, att ta ansvar för sig själv och för det som väntar. Detta är ett genomgående, visserligen för det mesta outtalat, tema genom boken. Att leva sitt liv har varit och är för Stig Bäcklund att här och nu vara beredd att ta sitt ansvar för sig själv och för andra. Det som tullman, polis, politiker, aktiv församlingsmedlem och idrottare.

Allt från att ta hand om fyllon som gjort ner sig och dramatiskt avvärja en pistol desperado till svåra och ibland obekväma politiska och kyrkliga beslut.

Eller som författaren själv uttrycker det: "Jag upplever att livet fostrat mig till målsättningen att göra min plikt, utgående från de resurser som blivit just mig tilldelade."

Stig Bäcklunds berättelse hur ett sådant liv sett ut för hans del blir säkert för många en uppmaning att reflektera över sitt eget liv. Och det är inte lite det.

■ STIG KANKKONEN

kristna uttrycket. Hon ger direkt uttryck för konflikten mellan det sekulariserade, alltså vännerna i den intellektuella kretsen som undrar om hon blivit alldeles tokig, och tron. I diktsamlingen *Ryggens nymåne* beskriver hon konkret en sorts kristen vandring, hur huvudpersonen går på en stig och närmar sig Gud, och så blir det en omväg och hon kommer ut på andra sidan. Och han lämnar henne ännu i fred. Hon är rädd för att förlora sina vänner och för att förlora kontakten till sin man, som inte har den här upplevelsen. Det här är någonting jag

tror att många kristna känner igen.

Är det en stämning som går att uppfatta eller gå in i om man inte själv haft en religiös upplevelse?

– Jag har till exempel inte haft en sådan upplevelse, så jag tror nog att man kan göra det. Jag upplever det väldigt starkt när en författare befinner sig nära det där som jag själv inte har upplevt. Det är kanske därför jag är så intresserad av det.

Gud, drottning, sumobrottare
Monika Fagerholm är en författare som

talat om sin Gudsupplevelse men inte skriver om den. Eller gör hon det?

– Det är en slags onda sagor hon skriver; explosionerna, bränderna, mordet. Men där finns ändå någon slags försoning som jag inte riktigt vet varifrån den kommer. Trots att hennes värld är så svart finns det ett ljus där. Hon artikulerar det absolut inte som kristendom, men det finns en andlig dimension i hennes rika fantasivärld.

Sedan 80-talet har Svenskfinland upplevt en romanboom, och den är inte över än. Det finns ett regionalt uppvaknande, det finns en stark kvinnogeneration och det finns en prosa som utvecklats väldigt fritt: **Erik Wahlström** kan skriva om Gud, **Zinaida Lindén** om en sovjetisk sumobrottare och **Sanna Tahvanainen** om drottning Victoria. Tuva Korsström är förtjust.

– Vi har en väldigt dynamisk litteratur. Jag ser ingen ände på det!

"Jag upplever det väldigt starkt: nu är den där författaren väldigt nära det där som jag själv inte har upplevt. Det är kanske därför jag är så intresserad av det."

Ett osminkat självporträtt

BOOK

Bara man håller på så blir det hyfsat bra till slut – en bok om kampsport och litteratur

Författare: Robert Åsbacka.
Förlag: Schildts & Söderströms

Robert Åsbacka har skri-

vit en bok om ett år i sitt liv då han, som femtioåring, satsade fullt ut på sin kampsportshobby med målet att delta i flera VM. Boken är baserad på dagboksanteckningar och full av filosofiska tankar runt de två kärlekarna kampsport och skrivande, som har många beröringspunkter.

Åsbacka beskriver sig själv som en långdistansare i bå-



da. Hans författarskap började sakta. Tidiga motgångar följdes av framgång, men precis som med tränandet går konjunkturen upp och ner: tillvaron som författare är tillfredsställande men

osäker. "Att skriva är som att följa en smal och slingrande väg in i ett skogslandskap. Och för att veta vad som döjer sig bakom nästa krök måste man skriva sig dit...gör man det händer det att man får se något man aldrig tidigare sett."

Vi får följa med honom på träning, på läger, i bilen på väg till träning, i iskalla träningshallar och trista hotellrum runtom i Europa, i spänd väntan på tävlingsdagen och ofta med en noga

utvald bok som följeslagare.

Han skriver öppet och okonstlat om skador, ovisshet, rutiner, tvivel – och om segheten som hindrar honom från att ge upp. Året framskrider i en lugn och avslappnad berättartakt, kryddad av anekdoter, insikter och en dos torr humor.

Det blir rätt mycket kampsport, även om boken helt klart är skriven med tanken på den oinvidge. Samtidigt säger det kanske mest om graden av besatthet som

krävs för att nå målet, och ger också en intressant insikt i en mycket disciplinerad subkultur.

Den stora behållningen för mig är Åsbackas analys av sin egen drivkraft, och hans tankar runt allt från skrivande till klass. Det är ett osminkat och sympatiskt självporträtt, och samtidigt en eloge till det vi älskar att göra. Varför älskar vi det? Vad ger det oss, och hur mycket är vi villiga att betala för insikten?

■ JOANNA NYLUND



STIG BÄCKLUND har varit tullman, polis, politiker, aktiv församlingsmedlem och idrottare. FOTO: CHANETTE HÄRUS

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Teologi studerande vill hyra ut en etta i Åbo, nära centrum eller Åbo Akademi. Från och med december, max hyra 450e/mån. Tel: 040-7473300 fannyautere@gmail.com

Hyreslägenhet sökes!
Pga nytillskott i familjen söker vi en 3:a eller liten 4:a i Helsingfors centrum.
Tel: 050-5470085 Viktor Idman

Pålitlig och skötsam lärare önskar hyra bostad i centrala H.fors. Max hyra: 700e. Ring Ina: 040 8454393

Rökfri klasslärare söker bostad i centrala Helsingfors fr.o.m december/ januari. Tfn: 0405933707 /Ronja

UTHYRES

UTHYRES möblerad ljus trevlig 1 r +k, sovalkov i Kronohagen H.fors, 45 m2. 770 €/mån. Tel. 050-5812944

Fin etta med balkong i Ekenäs centrum. Hyra: 496 + vatten 20. Tel:0408426230

Drumsö, 39 m2 mysig etta, öppet kök, sovalkov, bra bottenplan, Storsvängen 7. Genast ledig. 780 e/mån + vatten. 050 377 1443

Uthyres för hela år 2014. Möblerad 3r, k, grönrum, badr, bastu, separat wc, ingl.balk. 81 m2. Husdjur tillåts. Radiog. 10, Helsingfors. 1,400 e/ mån. Tel. 040-5350051

DOMKAPITLET

Tf kyrkoherden i **Purmo församling Johan Klingenberg** har beviljats tjänstledighet 1.1 - 31.5.2014 från kaplanstjänsten i **Nykarleby församling** och förordnats att för samma tid sköta kyrkoherdetjänsten i **Purmo församling**.

Kyrkoherden i **Snappertuna församling Markus Weckström** har beviljats tjänstledighet 1.11.2013 - 31.12.2014.

Pastor **Tom Bergman** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i **Snappertuna församling** 1.11.2013 - 31.12.2014.

Kaplanen i **Korsholms svenska församling Harry Holmberg** har beviljats tjänstledighet 1.1 - 31.5.2014 och förordnats att för samma tid sköta en kaplanstjänst i **Nykarleby församling**.

Församlingspastorn i **Korsholms svenska församling Jes-sica Bergström** har förordnats att sköta kaplanstjänsten i Korsholms svenska församling 1.1 - 31.5.2014.

Tf kaplanen i **Korsholms svenska församling Rune Lindblom** har förordnats att sköta församlingspas-

torstjänsten i **Korsholms svenska församling** 1.1 - 31.5.2014.

Församlingspastorn i **Bergö församling Cay-Håkan Englund** har beviljats tjänstledighet 13.1 - 3.2.2014.

Tf kaplanen i **Ekenäs församling Monica Cleve** har förordnats att fortsättningsvis sköta en kaplanstjänst i samma församling 1.1 - 31.12.2014.

Domkapitlet konstaterar att stiftsdekan **Mats Lindgård** avgår på egen begäran från 1.1.2014.

Tjänsten som stiftsdekan vid **Domkapitlet i Borgå stift** har förklarats ledig att sökas senast 22.11.2013 kl. 15.

Församlingspastorn i **Västansfjärds kapellförsamling i Kimito-öns församling Maria Wikstedt** har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i **Västebolands svenska församling** från 1.1.2014 till vidare.

Tjänsteförordnande har utfärdats åt församlingspastorn i **Västabolands svenska församling Sara Grönqvist** från 1.1.2013 till vidare.

Nya präster i stiftet



BORGÅ STIFT fick tre nya präster vid prästvigningen i Borgå domkyrka söndag 27 oktober. Från vänster Maria Repo-Rostedt som har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i Johannes församling, Pär Lidén som har förordnats att sköta kaplanstjänsten i Sundom kapellförsamling och Johan Terho som har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i Johannes församling
Foto: Linnea Ekstrand

LEDIGA TJÄNSTER

Församlingarna inom nuvarande Närpes kyrkliga samfällighet (Närpes, Pörtom, Övermark) fusioneras fr.o.m. 01.01.2014, och en ny församling, Närpes församling, grundas från samma tid. I den nya församlingen ledigförklaras tjänster och befattningar enligt följande att sökas :

- **Två (2) kantorstjänster som förutsätter någon annan examen godkänd av biskopsmötet (C-kantor).**
- **Två (2) diakontjänster som förutsätter av biskopsmötet för ändamålet godkänd examen.**
- **En (1) tjänst benämnd ansvarig för ungdomsverksamheten.**
- **En (1) tjänst benämnd ansvarig för barnverksamheten.**
- **En (1) befattning som barnledare i arbetsavtalsförhållande.**

Tjänsterna avlönas enligt lönesättning som grundas på Kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal och den kravgruppsinplacering som görs utgående från arbetsuppgiftsbeskrivningen. För närvarande är våra motsvarande tjänster inplacerade i kravgrupp 501 och barnledarbefattningen i 401. För tjänsterna som ansvarig för ungdomsverksamheten respektive ansvarig för barnverksamheten är behörighetskravet för verksamhetsområdet lämplig utbildning samt erfarenhet av ungdomsverksamhet respektive barnverksamhet inom den evangelisk lutherska kyrkan. Av barnledaren krävs grundexamen i barn- och familjearbete. **Ansökningshandlingar inlämnas före kl. 16.00 måndagen den 11 november 2013** till Närpes församling, Kyrktorget 2 A 1 64200 Närpes, i slutna kuvert märkta med benämning på den tjänst som söks. Närmare upplysningar ger organisationskommissionens ordförande, t.f. kyrkoherde Lars Lövdahl på telefon 040-7615770.

Korsholms kyrkliga samfällighet söker en **FASTIGHETSCHEF**

Till fastighetschefens uppgifter hör att ansvara för skötseln av församlingarnas fastigheter och gravgårdar, göra renoverings- och investeringsförslag, ansvara för de fastighetsreparationer vilka utförs som egna arbeten samt övervaka de reparations- och byggnadsarbeten som utförs på entreprenad. Fastighetschefens lön betalas enligt kravgrupp 602 enligt kyrkans lönesystem. Till grundlönen betalas ett personligt årsbaserat lönetillägg (max. 15 %) beroende på den sökandes arbetserfarenhet.

Kompetensvillkoren är minst slutexamen vid en yrkeshögskolas byggnadsingenjör-linje eller äldre examen som byggnadstekniker eller byggmästare, samt erfarenhet ifråga om arbetsledning och byggnadstekniska arbeten. Den sökande bör vara konfirmerad medlem av den evangeliska lutherska kyrkan. Vi förutsätter fullständigt behärskande av svenska och god förmåga att använda finska i tal och skrift.

Arbetet börjar 1.1.2014 och har 6 månaders provotid. En längre version av annonsen finns på Korsholms svenska församlings (www.korsholmssvenskaforsamling.fi) och Mustasaaren suomalainen seurakunta:s (www.mustasaarensuomalainenseurakunta.fi) hemsidor och på samtliga församlingars pastorskanslier.

Tilläggsuppgifter ges av kyrkoherde Glenn Kaski 044-352 0261 och ekonomichef Frej-Erik Sikström 06-3560 550. Ansökningar med meritförteckning och kopior av betyg och spårkintyg adresseras till Gemensamma kyrkorådet i Korsholms kyrkliga samfällighet, Adelcrantzgränd 1 65380 VASA. **Ansökningstiden är till 15.11.2013 kl. 12:00.**

Gemensamma kyrkorådet

Solfs församling, som har drygt 1600 medlemmar och åtta anställda i huvudsyssla, lediganslår tjänsten som

KANTOR (C-kantor, 80 %)

ledig att sökas senast 18.11.2013 kl. 12.00. Ansökan jämte betyg och intyg riktas till Församlingsrådet i Solfs församling, Västersolfv.12, 65450 Solf. På förfrågningar svarar t.f. khde Ann-Mari Audas-Willman, telefon: 044 344 0218.

Fullständig platsannons finns på adressen <http://www.solf.fi/solff.htm> samt på församlingens officiella anslagstavla och kan också fås på pastorskansliet.

Ledig tjänst i stiftet **TJÄNSTEN SOM STIFTSDEKAN** vid domkapitlet i Borgå stift

förklarats ledig att sökas senast 22.11.2013 kl. 15.00.

Stiftsdekanen skall vara präst i evangelisk-lutherska kyrkan i Finland samt ha avlagt högre pastoralexamen. Stiftsdekanen skall ha utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska.

Stiftsdekanen bör vara förtrogen med kyrkligt liv i allmänhet och i synnerhet med kyrkligt liv i Borgå stift samt dessutom vara förtrogen med utbildningsuppgifter. Av stiftsdekanen krävs god administrativ förmåga.

Stiftsdekanen är medlem av domkapitlet och deltar i domkapitlets interna verksamhet. Stiftsdekanen ansvarar för personalvården och personalutbildningen samt leder stiftsverksamheten.

Lön utgår enligt kravgrupp 702.

Närmare upplysningar ges av biskop Björn Vikström (tel. 040 142 5216) och stiftsdekan Mats Lindgård (tel. 040 142 5215). Ansökan skall riktas till domkapitlet samt sändas under adress: PB 30, 06101 Borgå.

Vasa svenska församling lediganslår en heltidstjänst som

församlingssekreterare

Platsannonsen finns på **vasasvenskaforsamling.fi**.

Ansökningarna inlämnas till pastorsexpeditionen i Vasa svenska församling senast **fredag 8.11.2013 kl. 16.**

Församlingsrådet i Vasa svenska församling

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.



KUNGÖRELSER



KYRKAN I HELSINGFORS

Besittningsrätten till vissa gravplatser

på Helsingfors kyrkliga samfällighets begravningsplatser (Sandudd, Furumo, Brändö, Malm, Månsas och Östersundom) löper ut vid utgången av år 2014.

Eftersom kontaktuppgifterna till gravrättsinnehavarna och de anhöriga delvis inte uppdaterats kan vi inte nå dem alla. Därför har följande meddelande fästs på de gravar vars besittningsrätt löper ut:

Gravrätten löper ut

Enligt gällande avtal löper rätten till denna grav ut den 31 december 2014. Om ni vill förlänga gravrätten måste ni teckna ett nytt avtal före 30 juni 2015. Avtalet tecknas hos Helsingfors ev.luth. församlingars centralregister, gravtjänstenheten, Tredje linjen 22 B, 00530 Helsingfors, tfn (09) 2340 6001, e-post: helsinki.hautapalvelu@evl.fi.

Om avtalet inte förnyats per 30.6.2015 övergår graven jämte gravsten i Helsingfors kyrkliga samfällighets ägo. Innehavaren kan om han så önskar avlägsna gravstenen före den 30.6.2015.

Helsingfors kyrkliga samfällighet



KYRKAN I HELSINGFORS

Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder torsdagen den 14 november 2013 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 6.11.2013 framlagd på anslagstavlor vid Helsingfors församlingars pastorsexpeditioner och hos den kyrkliga samfällighetens registratur, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 21 oktober 2013

Ordförande

UR EVANGELIET

”Saliga de som
hungrar och
törstar efter rätt-
färdigheten, de
skall bli mättade.”

Läs mera
i Matt. 5:1-12.

OM HELGEN

Minnet av dem som gått före

Alla helgons dag kom till redan år 855. Vid den tiden hade helgonen i kyrkan blivit så många att det blev svårt att få dagarna att räcka till för att fira dem alla. Alla helgons dag skulle innesluta alla de helgon som inte hade en egen dag i almanackan.

Sedan reformationen firar vi inte längre helgonens minnesdagar, men Alla helgons dag lever kvar som en dag när vi tänder ljus för och kommer ihåg de människor som gått före oss, nära och kära ur vårt eget liv och i vår egen släkts historia.

RUNT KNUTEN

”Sluta oro dig,
börja leva.”

Beta-kurs i Terjärv församlingshem to 7.11 kl 18.

Joykids Festival
Gospeldag för barn och tonåringar
9.11 kl 13-20 i Matteuskyrkan(H:fors)
För alla 7-15åringar, körer och körledare
med Anna-Pia och Mikael Svarvar
kl 19.00 Minikonsert (gratis inträde)
Pris: 10€. Anmälan senast 4.11 och info:
www.kyrkansungdom.nu
Arr. Matteus församling, Förbundet Kyrkans Ungdom
med understöd av Svenska Kulturfonden.

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 09 612 61550, annons@kyrkpressen.fi

BETRÄKTELSEN ANN-BRITT HEDMAN



ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Döden – en del av livet

I **ALLHELGONATID** är det legitimt att tala om döden. I församlingar ordnas parentation med ljuständning för medlemmar som dött under året. Också föreningar och olika organisationer ordnar minnestunder för avlidna. Marknadskrafterna, som infört Halloween, försöker visserligen tränga bort medvetenheten om vår dödlighet och då passar det bra att i stället skämta bort allvaret och förlöjliga döden. Men Alla helgons dag firar vi alltjämt varje år.

Livet är inte alltid lätt. På något plan inom oss vet vi att döden är en del av livet, att ingen av oss lever här för evigt. Men så länge man är ung, frisk och stark hålls tankarna på döden på avstånd. Och det är som det ska vara. Livet ska levas här och nu. Men när sjukdom och död inträder i ett hem skapas förstämning och sorg. Sorg över att mista en kär älskad, sorg över vetskapen om att det egna livet också en gång ska ta slut. Ju äldre vi blir desto starkare växer denna medvetenhet.

ATT TÄNDA LJUS på en anhörigs grav är en sed som blivit allt populärare i vårt land. I allhelgonatid vallfärdar människor till begravningsplatserna. Det är en upplevelse som alltid berör mig lika starkt när jag går där i den mörka höstkvällen och ser ljushavet. Ljus berättar för mig om det himmelska ljuset som jag en gång hoppas få komma till. De berättar om det hopp som vår kristna tro vill förmedla: livet fortsätter efter döden. Evigheten har kommit in i livet här och nu genom en människa, Jesus Kristus. Vare sig jag lever eller dör är jag inne-sluten i hans kärlek.

Just den här tiden på året är tung för många, delvis också för att det är årets mörkaste tid här hos oss. Då blir ljusen betydelsefulla. Många gånger kan vi inte med ord uttrycka det vi ville säga. Då får vi ta symboler till hjälp. Och ljuset är en sådan symbol. Det är symbolen för det livsviktiga ljuset för allt liv. Det är symbolen för vår tro, kanske fladdrande, men dock tro. Det är hoppet som vi håller fast vid – hoppet om det omöjliga, uppståndelsen.

Också i år får vi tända våra ljus, om vi inte kan gå till en begravningsplats, så i vårt hem. Och vi får tacka för vad de som lämnat oss fått betyda i vårt liv och be att också vi en gång får tråda in i Guds eget strålände ljus och se honom ansikte mot ansikte.

Ann-Britt Hedman är pensionerad prost i Borgå.

#bönetwitter

”Gud, hjälp mig besinna att du gett mig livet och du kallar det tillbaka, så att jag lever mitt liv på ett vettigt sätt och till glädje för andra.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 65:17-19

ANDRA LÄSNINGEN
Upp. 7:2-3, 9-17

EVANGELIUM
Matt. 5:1-12

Alla helgons dag. Temat är ”De heligas gemenskap”.

PSALMFÖRSLAG

280, 127, 271, 129, 435(N), 298
Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

KLARSPRÅK

Parentation kallar man seden att läsa upp namn på dem som avlidit under det senaste året och tända ljus till deras minne. På Alla helgons dag ordnas parentation i samband med gudstjänsten i de flesta församlingar. Då läser man upp namnet på de församlingens medlemmar som avlidit sedan fjolårets Alla helgons dag och tänder ett ljus för var och en.



KALENDERN 1-7.11

ÅBOLANDS PROSTERI

ÅBOLAND
Pargas församlingsdistrikt:
Lö 2.11. kl 10: Alla helgons dags gudstjänst i kyrkan, Backström, Lehtonen. Ljuständning för de under året avlidna församlingssborna. Pargas Damkör under ledning av Anna Jonsson medverkar i gudstjänsten. Efter gudstjänsten kyrkkaffe i församlingenshemmet. Kyrktaxi.
Sö 3.11. kl 12: Högmässa i kyrkan, Grönqvist, Sundell, Lehtonen. Ungdomssöndag.
On 6.11. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Lö 2.11. kl 18: Alla helgons dags gudstjänst i kyrkan, Granström, Taulio.
Sö 3.11. kl 11: Högmässa i kyrkan, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling:
Lö 2.11. kl 18: Alla helgons dags gudstjänst i kyrkan, Killström, Gränlund.
Sö 3.11. kl 15: Gudstjänst i Norrskata kyrka, Killström, Gränlund.
Houtskär kapellförsamling:
Lö 2.11. kl 11: Alla helgons dags gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä, Gränlund.
Sö 3.11.: Ingen gudstjänst i Houtskär.
Iniö kapellförsamling:
Lö 2.11. kl 11: Alla helgons dags gudstjänst i kyrkan, Vuola.
Sö 3.11. kl 11: Högmässa i kyrkan, Vuola.

ÅBO
to. 31.10: kl. 9.30-11 Familjecafé i Aurelia (2 vän.)
lö. 2.11: kl.12 Gudstjänst i Martiskyrkan, Öhman, Forsman, Daniellsson. Kyrkokören medverkar. kl. 15.30 Musikandakt med parentation i Uppståndelsekapellet, Mullo, Forman, Daniellsson.
sö. 3.11: kl. 12 Högmässa i Domkyrkan, Mullo (pred), Westergård (lit), Forsman, Daniellsson. Gudstjänstgrupp nr. 3 medverkar. Kyrkkaffe efter högmässan.
ti. 5.11: kl. 16.30 Sorgegrupp i Aurelia (3 vän.) Den som mist en anhörig kan få hjälp av att dela sin erfarenhet med andra sörjande. Intresserade kan anmäla sig till eller fråga mera av kaplan Johan Mullo 040-3417465 johan.mullo@evl.fi eller diakon Eija Grahm 040-3417467 eija.grahm@evl.fi
kl. 18 Lovsång och förbön i Aurelia (1 vän.) Antti Laato ”Bokens folk judarna, kristna och muslimer, vad som förenar”. Loz Pastores uppträder.
ons. 6.11: kl. 10-12 Familjecafé i Pappinholma församlingshem. kl. 11 Förbönsgroup i Aurelia (3 vän.) kl. 13-15 Café Orchidé i Aurelia (1 vän.) Johan Mullo ”Tillbakablick till S:t Petersburg”. Vi gör gåvopaket till hoppets stjärna.
kl. 18 Veckomässa i Aurelia, Westergård.

HAMMARLAND
2.11 Alla helgons dag:
Högmässa i Hammarlands kyrka kl 12.
Ingemar Johansson, Carl Micael Dan, körsång
Minnesljus över dem som avlidit sedan senaste Alla Helgons dag.
3.11 Tjugofjärde söndagen efter pingst:
Nattvardsgudstjänst i Hammargården kl 13.30.
Ingemar Johansson, Carl Micael Dan.
JOMALA
Fre 1.11 kl. 14-16: En stund med stilla musik varje halvtimme, Erlandsson, Hansen.
Lör 2.11 kl. 11: Högmässa Syrén, Erickson, Hansen, Olofskören.
Sön 3.11 kl. 18: ”Sånger om himlen” Erickson, Hansen, tre kyrkkörer. Kl. 15-18 Bibliodrama i Olofsgården
Mån 4.11 kl.15.15-16: Gitarrkurs nybörjare, för alla.
Ons 6.11 kl. 12: Församningslunch, 7 €.
Tors 7.11 kl. 18-20: LOPPIS barn-tema.

MARIEHAMN
01.11 Minnesandakt: kl. 18 i Begravningskapellet, A-L Harberg, A Laine, Daniel Andersson, saxofon.
02.11 Alla helgons dag:
Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, K Danielsson, G Karlsson, damkören Magnificat.
Uppvakning: kl. 13 vid ”Mannen vid ratten”, J-E Karlström, Magnificat.
Finskspråkig högmässa: kl. 14 i S:t Görans, Sirkka Liisa Enqvist, J Deäki. Servering.
Ljuständning: för de under året avlidna kl. 18 i S:t Görans kyrka, M Båsk, G Karlsson, S:t Märtenkören.
03.11 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans kyrka, A-L Harberg, J Deäki. Kyrkkaffe.
Hela kyrkan sjunger: kl. 18 i S:t Görans kyrka, församlingens körer.
06.11 Morgonmässa: kl. 08.30 i S:t Görans kyrka, A-L Harberg, Guy Karlsson.
Kyrktaxi: mot beställning, tfn 19500
www.mariehamn.evl.fi
SUND-VÄRDÖ
Fredag 1.11 kl. 19.00:
Nattvardsmässa med ljuständning i Vårdö kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen. Hannah Nordberg, sång.
Alla helgons dag 2.11 kl. 11.00:
Högmässa med ljuständning i Sunds kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen, kören.
Söndag 3.11 kl. 13.00:
Nattvard på Tallgården. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen.
Kl. 15.00: Nattvard på Strömsgården. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen.
<http://sund-vardotsforsamling.fi/>
NÄRPES PROSTERI
KORSNÄS
To 31/10 13.00: Molpe missions-syfoörening i Bykyrkan.
Lö 2/11 11.00: Allhelgonadags-gudstjänst med ljuständning för de avlidna. Guy Kronqvist, Deseré Granholm, Kyrkokören och Skriftskolan medv. Om ljuständning önskas för dem som vid sin död inte var skrivna i Korsnäs församling, kontakta Pastorskansliet, tel. 044-4101800. Efter gudstjänsten öppet hus i det nya servicehuset och kyrkkaffe till förmån för missionen i Församlingenshemmet.
Sö 3/11 11.00: Högmässa i Molpe bykyrka, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.
Må 4/11 9.30: Morgonbön och kaffe i Församlingenshemmet.
Må 4/11 13.00: Korsbäck missionssyfoörening i Bystugan.
Ti 5/11 13.00: Taklax missionssyfoörening i Bönehuset.
Ti 5/11 13.00: Vänstuga i Församlingenshemmet.
Ti 5/11 19.00: Träffpunkt i Taklax bönehus.
To 7/11 13.00: Solglimten i Församlingenshemmet.
Fre 8/11 18.30: Fredagscafé i Församlingenshemmet.
KRISTINESTAD
Kristinestadssvenskaforsamling
Allhelgona andakt: fr 1.11 kl 19 i Åsändans begr.kapell, Eklöf, Martikainen, Tom Bergman flöjt, sånggrupp
Allhelgona andakt: fr 1.11 kl 19 i Tjock begr.kapell, Saarinen, Nils-son
Gudstjänst med parentation: lö 2.11 kl 10 i Lappfjärd, Eklöf, Martikainen, kyrkokören. Efteråt samlng för sörjande i förs.hemmet
Gudstjänst med parentation: lö 2.11 kl 12 i Kristinestad, Saarinen, Nilsson, kyrkokören
Gudstjänst med parentation: lö 2.11 kl 18 i Sideby, Saarinen, Martikainen, Glädjedropparna
Gudstjänst: sö 3.11 kl 12 i Kristinestad, Saarinen, Nilsson
Familjegudstjänst: sö 3.11 kl 18 i Lappfjärd, Johan, Anna Karin, Stina, Inger och barn, kyrkkaffe
Missionstugan: on 6.11 kl 12.30 i K.stads förs.hem
Pärlbandet: fr 8.11 kl 19 samlng för kvinnor i L.fjärd's förs.hem. Gäst: Anki Ekman, tema: från mörker till ljus. Efteråt nattvardsmässa. Anmäl senast 5.11 till pastorskansliet 06-2211073

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 1.11 Erika Forsblom, Åbo **Lö** 2.11 8.53 Familjeandakt. Frälsarkransen med Henna Liljeström (repris från 28.4.2007) **Må** 4.11 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors **Ti** 5.11 Heikki Huttunen, Helsingfors **Ons** 6.11 Gunnel M. Helander, Hangö (repris från 24.9.2012) **To** 7.11 Patrik Hellström, Vasa.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 1.11 Margareta Puiras, Ekenäs (repris från 26.4.2011) **Sö** 3.11 Rolf Steffansson, Borgå **Må** 4.11 Jan Tunér, Ekenäs (repris från 13.5.2011) **Ti** 5.11 Birgitta Udd, Karis (repris från 11.1.2010) **Ons** 6.11 Karolin Högborg, Larsmo **To** 7.11 Bibelstudium över första Johannesbrevet med Stig-Olof Fernström.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Lö 2.11 Mässa – Människa kom fram från Förbundet Kristen Skolungdoms höstdagar i Toijala. Predikant och liturgi: Stefan Forsén. Musikansvarig: Christer Romberg. **Sö** 3.11 Den inre vägen – Gudstjänst från Slottskapellet i Jönköping. Predikant: Torgny Wirén. Musik: Hördegårds Fyra. Tal: Magnus Hördegård. Textläsare: Allis Brorsson.

VEGA

HIMLALIV

Tröstad av främlingar

Under sex års tid bodde **Johanna Hackman** periodvis på gatan med hemlösa, som medmänniska och som konstfotograf. Sorgen efter faderns död blev också en viktig del i fotoprojektet. Yle Fem sö 3.11 kl. 20.30, repris ti 5.11 kl. 16.55.



NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Kyrkan: Alla helgons dag lö 2.11 kl 10 Högmässa med parentation Lövdahl, Jakobsson, Lindén, S:ta Maria församlingsskär. 24 sö e pingst 3.11 kl 10 Gudstjänst Jakobsson, Lindén. Lö 2.11 kl 18 "Orgelmeditation i allhelgonatid" Lindén. **Norrnäs bönehus:** lö 2.11 kl 18 Kvällsandaktsstund. **Luthergården:** sö 3.11 kl 18 Allhelgonasamling. **V.Yttermark bönehus:** ti 5.11 kl 13 Symöte. **Församlingshemmet:** on 6.11 kl 12 Pensionärssamling, börjar med mat. Kasköborna inbjudna. **Böle bystuga:** to 7.11 kl 13 Samling.

PÖRTOM

Lör 2.11 kl. 18: Minnesgudstjänst med ljusständning över de som avlidit under året. Sundqvist, Lidman, kyrkokören. **Sön 3.11 kl. 10:** Jualanpalvelus kirkossa, Sundqvist, Lidman, Saarnaja: Lembit Tammsalu. Legato: Pukkala. **Ons 6.11 kl. 18:** Konfirmandlektioner i kyrkan, Sundqvist.

ÖVERMARK

Lö 2.11 kl. 10: Alla helgons dag, Gudstjänst, Sandin, Wikstedt, kyrkokören, parentation. Efteråt kyrkkaffe för anhöriga i förs.h. **Sö 3.11 kl. 10:** Finsk högmässa, Sandin, Wikstedt. **Må 4.11 kl. 9-11:** Föräldra- barngruppen i förs.stugan. **On 6.11 kl. 13:** Pensionärssamling i förs.h., Bertel Lindvik, Sandin, Norrgård, Wikstedt.

KORSOLMS PROSTERI

BERGÖ

Lö kl 16: Gudstjänst på Alla helgons dag, Englund, Brunell, kyrkokören. **Sö kl 14:** Högmässa, Englund, Brunell. **Må kl 10:** Föräldra-barn i församlingshemmet, Stenberg. **Må kl 13.15:** Minior i församlingshemmet, Stenberg. **Må kl 15.15:** Junior i församlingshemmet, Stenberg. **Ti kl 13:** Missionssyfoereningen **On kl 18:** Kyrkokören övar i församlingshemmet, Stenberg.

KORSHOLM

Estlandsträff: fre kl 16 i församlingshemmet med kyrkoherde Tiina Janno, alla intresserade är välkomna! **Alla helgons dag:** gudstjänst kl 10 i kyrkan och ljusständning för dem som avlidit sedan senaste alla helgonsdag, Berg, Nordqvist-Källström, Westerlund, kyrkokören. Kyrktaxin trafikerar. **Konsert i kyrkan:** alla helgons dag kl 19, Hovlands Agnus Dei och Faurés Requiem, Kammarkören Psallite, Korsholms kammarorkester, Ulrica Berg sopran, Petter Andersson baryton, Ann-Louise Wägar fagott, dirigent Susanne Westerlund. Inträde 15/10€. **Högmässa:** sö kl 10 i kyrkan, Berg, Nordqvist-Källström, kyrkkaffe i kyrkan. **Missionssyfoerening:** må kl 13 i Smedsby förs.gård. **Karagruppen:** ons 6.11. kl 14 i Smedsby förs.gård.

KVEVLAX

Gudstjänst: Alla helgons dag kl 10, Lundström, Andrén, kyrkokören. Ljuständning för de under året avlidna.

Gudstjänst: sö kl 18 i Västerhankmo uf, Lundström, Andrén, familjen Mänsus medverkar, servering. **Ekumenisk bön:** må kl 9 i Krubban. **Missionssyfoereningen:** må kl 12.30 i Kuni bönehus. **Bön för bygden:** må kl 19 i Betesda. **Öppet hus för tonåringar:** on kl 18-21 i Fyren. **Försäljare sökes:** till Julcafé med hantverks- o missionsförsäljning fr 29.11 kl 14-18 i fh. Intresserad? Ta kontakt: 3462300 eller kvevlax.forsamling@evl.fi. Hyra: 20 € / bord.

MALAX

Frälsarkransövning: to 31.10 kl 18 i KH. Servering. **Finsk Högmässa:** lö 2.11 kl 12 i kyrkan. Norrback, Brunell. **Minnesgudstjänst:** lö 2.11 kl 18 i kyrkan. Ljuständning för de under året avlidna. Norrback, Strömbäck, Brunell. **Frälsarkransgudstjänst:** sö 3.11 kl 18 i KH. Norrback, Brunell. **Må bra dag för ensamta äldre:** on 6.11.2013 kl 10-15 i KH i Malax. Det blir trevlig samvaro med program och sång, lunch 5 euro. Transport ordnas om så behövs. Välkomna! **Arr. Malax församling och Folkhälsans förbund** Anmälan senast fredag 1.11 till diakon Patrica Strömbäck, 050-3381059 eller Folkhälsans Camilla Westerlund, 050-4030074. **Träffpunkt Socken:** onsdagar kl 10-14. Aktiviteter, samvaro och soppa för daglediga. Välkommen!

PETALAX

Minnesgudstjänst: lö 2 11 kl 19 Björklund, Brunell, kyrkokören **Högmässa:** sö 3 11 kl 11 Björklund, Brunell, Iris Sjöberg avtackas, taxi, servering **Syfoereningen:** on 6 11 kl 13

REPLIT

Musikcafé: i Replot försh. fr 1.11 kl. 18 för alla åldrar. Medv. Bettanz, Robert Kronqvist, Michael Wargh, ungdomskören och hjälpledarna. Servering. **Gudstjänst:** i Replot Allhelgonadagen kl. 10, kyrktaxi. Östman, Wargh, **Ti kl 13:** Missionssyfoereningen **On kl 18:** Kyrkokören övar i församlingshemmet, Stenberg.

SOLF

Högmässa: Alla Helgons dag kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Patrik Vidjeskog. Ljus tänds för dem som avlidit sedan senaste Alla helgons dag. **Gudstjänst:** sö kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Patrik Vidjeskog, predikan av Tiina Janno, präst i vänförsamlingen Audru, Estland. **Söndagsskola:** sö kl. 10. **Pensionärssamling:** on kl. 13. "Stundars minneslåda", Viktoria Nylund.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN **Alla helgons dag:** högmässa lö 2.11 kl. 13, Tor-Erik Store, Tia-Maria Nord. Ljuständning o namnuppläsning för de församlingsmedlemmar som avlidit sedan Alla helgons dag 2012. Trefaldighetskyrkans kör, Brändö kyrkokör, dir. Mikael Heikius o Dan Andersson. **Stilla musik i Allhelgonatid:** lö kl. 17 i Uppståndelsekapellet. Ungdomsorkestern, dir. Monica

Heikius, solister Ninja Jakobsson, violin o Anna Bühler, flöjt. Andakt: Tor-Erik Store. Fritt inträde. **Gudstjänst:** sö kl. 13, Janne Hänninen, Mikael Heikius. Församlingens 75-åringar särskilt inbjudna. **Morgonbön:** to 7.11 kl. 9, Tor-Erik Store, Dan Andersson. **Församlingens sorgegrupp:** börjar 14.11. Anm. senast 11.11 till pastorskansliet tfn 3261 309.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Prayer: at 1 pm, Sari Nieminen, Heidi Orori. **DRAGNÄSBÄCKS KYRKA** **Alla helgons dag högmässa:** lö kl. 10, Tor-Erik Store, Dan Andersson, AV stråkarna, dir. Päivi Löfroth-Vidjeskog. **SUNDOM KYRKA** **Alla helgons dag högmässa:** lö 2.11 kl. 10, Pär Lidén, Janne Hänninen, Sundomkören, dir. Monica Heikius. Ljuständning o namnuppläsning för församlingsmedlemmar från Sundom som avlidit sedan Alla helgons dag 2012.

VÖRÅ

Gemensamt **To 7.11 kl. 13:** Gemensamt Vi över 60 i Vöra fh. T Klemets, Granholm, Nyman, Nuuja. Sång av Vångruppen samt Yvonne och Bo-Erik Granlund. Taxi fr. Maxmo: anmäl till Brors Taxi tfn 050 0366670 (skårgården) eller Nordlings Taxi tfn 0500 260052 (fastlandet), senast 6.11. Buss fr. Oravais: Österby, Mälarsv. Gullbackv. kl. 11.20, Stubbrösl via Eljasus 11.30, Seiplax 11.35, Tallåsen 11.40, Karvat, Ulvis 11.50, Kyrkbyn 12.00, Kimo 12.10, Komossa 12.20, Keskis 12.30.

VÖRÅ

Lö 2.11 Alla helgons dag kl 10: Högmässa i Vöra kyrka. T Klemets, Granholm. Kyrkokören. **Lö 2.11 Alla helgons dag kl. 19:** Tvåspråkig minnesgudstjänst i Vöra kyrka; Sundstén, Granholm, Lenis sånggrupp. Parentation (Ljuständning för under året avlidna). **Sö 3.11 kl. 11:** Knattgudstjänst i Vöra kyrka. T Klemets, Granholm, Notdragarna. Dagklubbarn barn medverkar. **Sö 3.11 kl. 14:** Andaktsstund i Mäkipää byasal. T Klemets, Granholm. Naturbilder. **Må 4.11. kl.17:** Bibelsits i Prostgården. Nyman.

ORAVAS

Lö 2.11 Alla helgons dag kl.18: Gudstjänst i kapellet. B-E Granlund, K Streng. Kyrkokören, Ch. Heikius. Ljuständning (parentation) för under året avlidna. **Sö 3.11 kl. 12:** Finsk högmässa i kyrkan. Sundstén, Streng. Kyrkkaffe. **On 6.11 kl. 13:** Missionscafé i fh. Sångstund med Bo-Erik och Yvonne Granlund. **Maxmo** **Fr 1.11 kl. 13.30:** Nattvardsgång vid Marielund. Granlund. **Lö 2.11 Alla helgons dag kl. 13:** Gudstjänst i kyrkan. Granlund, Bäck, kyrkokören. Ljuständning till avlidnas minne. **Sö 3.11 kl. 17.30:** Kvällsmässa i kyrkan. Granlund, Bäck. **Må 4.11 kl. 18:** Bibelföredrag i fh. Granlund. Tema: Kolosserbrevet.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr 1.11 kl.13.30: Nattvard i Es-selunden, Portin, Johansson -kl.14.30: Nattvard i Essehemmet, Portin, Johansson -kl.19: Stugokväll i Församlingsstugan, Wikblad

Lö 2.11 kl. 10: Gudstjänst med parentation i kyrkan, Granlund, Johansson **-kl.11.30:** Efter gudstjänsten Samling för anhöriga i Punsar bönehus. Köttsoppa. **-kl.19:** "Till minne" i Esse kyrka. Musik i allhelgonatid, aftonandakt. Minnesljusen är tända. **-kl.19:** Sammankomst i Punsar bönehus. Servering. **Sö 3.11 kl.10:** Högmässa, Granlund, Johansson. Samuel Forsblom-trumpet. **On 6.11 kl.15:** Symöte i Bäckby skola, Eriksson **Lö 9.11 kl.11-så länge soppan räcker:** Älgköttsoppa och hembakat bröd i Punsar bönehus till förmån för församlingens mission. Ta eget kärl med. 10€/liter.

JAKOBSTAD

To 13: Andakt med nattvard på Mariahemmet, Björk, Östman. **14:** Andakt med nattvard på De Gamlas Hem, Björk, Östman. **Fr 13:** Andakt med nattvard på Ahlbäckhemmet, Salo, Södo. **Alla helgons dag 12:** Högmässa i kyrkan, Björk, Englund, Södo, Östman, Kyrkokören. **14:** Allhelgonasamling i Vestandlidgården, Björk, Östman, Jakobstads Damkör, dir. Ann-Christin Storränk. **16:** Sorgesamling i FC, Englund, Södo, Paul Salo, diakoniarbetarna. **18:** Parentation i FC, Krokfors, Södo, diakoniarbetarna. Sång Cecilia Åminne. Ett enskilt ljus tänds och den avlidnes namn läses för var och en av våra församlingsmedlemmar som har avlidit sedan senaste Alla helgons dag (oberoende av var jordfästningen ägt rum). Ett gemensamt ljus tänds även för dem som avlidit och begravts på annan ort och för annan sorg. **18:** Alla helgonsdag-samling för små och stora i Skutnäs bönehus. Knytkalas. Arr.: LFF. **Sö 12:** Gudstjänst med små och stora i kyrkan, Turpeinen, Södo. **15:** Sammankomst i Skutnäs bönehus. **16:** Fokus med små och stora i FC, Björk. Knytkalas. **18:** Psalmafton "Den himmelska lovsången" i kyrkan, Chorus Novus, Södo, Östman, andakt Turpeinen. **To 18:** SLEF:s missionsafton i FC, Johanna och Johnny Wargh. **Prepkurs, Förberedelsekurs inför äktenskap:** Merilä lägergård 10-12.1.2014. En kurs för par som nyligen ingått äktenskap eller har planer att göra det. Kursavgift 40 €/par, mat 40 €/person. Möjlighet till övernattning. Kursdragare: Vivian & Boris Salo, övriga medv. bl.a Tanja & Matias Forsblom, Sara & Torbjörn Sandell. Fin förlövningspresent eller julgåva! Arr. Pedersöre prosteri. Anm. till jsv@evl.fi eller 0403100410.

KRONOBY

Musikcafé Lyktan: fr 1.11 19.30, 20.30 årsmöte **Högmässa:** alla helgons dag 2.11 10.00, khden, kantorn, Kyrkokören. Ljuständning. **Musik i allhelgonatid:** alla helgons dag 2.11 19.00, Maria Ellfolk-Lasén och Anna-Carin Lindbäck-Haals **Högmässa:** sö 3.11 10.00 (kommenterad) khden, kantorn **Samtalsgruppen för män:** ti 5.11 18.00 i serveringssalen **Musiklekis:** on 6.11 9.30 i fh **Projektadventskör:** On 13.11 kl. 19-21, on 27.11 kl. 19-21 i församlingshemmet, lö 30.11 kl. 13-16 (genrep) och sö 1.12 kl 9.30-12 i kyrkan

LARSMO

Fre 1.11 kl. 20 (Obs tiden) Ungdomssamling: i Xodus. Matts Aspvik medverkar. **Lö 2.11 kl. 10 Allhelgonadagens högmässa med parentation:** Sjöblom, Lassila, Wiklund, Församlingkören. Kyrkvärd: Slussnäs, Brask, Källd. Efter gudstjänsten samling i sorgens tecken i församlingshemmet. Barbro Indola från Karleby delar med sig av sina upplevelser från vandringen i sorgens landskap. Servering. **Sö 3.11 kl. 10 Gudstjänst:** Sjöblom, Wiklund, sång av Jenny Lindgren. Kyrkvärd: Kackur, Sämskar.

NEDERVETIL

Alla helgons dag: Högmässa med ljusständning, lö 2.11 kl 10, Store, Smedjebacka, kyrkokören. Kyrkkaffe. **Högmässa:** i Norrby byagård sö 3.11 kl 10, Store, Smedjebacka. **Pensionärssamling:** förs.h. ti 5.11 kl 13. **Andakt:** vid Sandbacka vårdcenter to 7.11 kl 14, khden, kyrkokören medv. **Andakt:** vid MÖCS to 7.11 kl 17.30, Store, Smedjebacka, kyrkokören.

NYKARLEBY

Gemensamt sorgegrupp: startar to 7.11 kl 16 i Nykarleby fh **NYKARLEBY** **Lö kl 10 Högmässa med parentation:** Sandvik, Ringwall, kyrkokören **Sö kl 10 Bygudstjänst:** i Kovjoki, Sandvik **-kl 18 Sång och musik i allhelgonatid:** kyrkan, Sta Birgittakören, Holmberg, Sandvik (KU) **Må kl 13 Missionssyfoerening:** fh **-kl 18 Kenyamission:** fh, Bengt Djupsjöbacka **On kl 19 Förbönsgudstjänst:** kyrkan, Ulla-Christina Sjöman **To kl 13 Samtalsgrupp för män:** fh **MUNSALA** **Lö kl 18 Kvällsgudstjänst:** kyrkan, ljusständning för avlidna, Forslund, Ringwall, sång Yrsa Näs o Tor Janfelt **Dagar kring Ordet 1-3.11 i Pensala bönehus:** **- Fre kl 19 Inledningsmöte:** Tomas Klemets, Leif Erikson, Church Hill Boys o Kristoffer Streng **- Lö kl 14 Möte:** Bengt Djupsjöbacka, André Djupsjöbacka, Iskmo strängband **- Sö kl 10 Högmässa:** i Pensala, Forslund, Ringwall. Ingen gudstjänst i kyrkan.

On kl 15 Sorgegrupp startar: i prästg. **JEPPÖ** **Lö Alla helgons dag kl 19:** Tvåspråkig parentationsmässa, kyrkan, Holmberg, Lönnqvist, kyrkokören **Sö kl 12 Familjegudstjänst:** Holmberg, Lönnqvist, sång av juniörerna. Efter gudstj. **- Skördefest:** fh. Festtalare: Carola o Lars Back. Arr: ÖSP, Marthorna o församlingen. **Kl 19 Källans månadsmöte:** i loppis-lokalen. **Ti kl 18.30 Face to face gruppen:** fh **Ti kl 18.30 Finska kvinnogruppern:** fh **On kl 13 Nattvardsgång:** fh **To kl 13 Missionssymöte:** klubblok. Ole Nordström medv.

PEDERSÖRE

Kyrkan öppen: Fr till kl. 20 **Ungdomarna:** Obs ingen ungdomskväll fredag i Bennäs kyrkhem! **Högmässa:** Lö 10 med nattvard i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Lembit Tammsalu (Hanila, Est-

land), Kyrkokören, St Olofskören, Sandstedt-Granvik, D. Häggblom, textläsare Gun Anderssen-Wilhelms, dörrvärdar Lövo **Sammankomster i Flyngängens bönehus:** **- Lö 15 Yngve Svenfelt** **- Sö 15 Seppo Tupeli,** tolkning **Andakt med ljusständning:** Lö 19 i kyrkan, St Olofskören, Häggblom, Sandstedt-Granvik, D. Häggblom. Ljus tänds för församlingsmedlemmar som dött under året. **Kvällsgudstjänst, Himlafest:** Sö 18 i kyrkan (Obs ingen förmiddagsgudstjänst i kyrkan) Bennäs skola framför musikal "Himlafest", söndagskolbarnen sjunger, Näse, Sandstedt-Granvik, D. Häggblom, Erikson, dörrvärdar Lövo **Bönegrupp:** Ti 18.30 i Bennäs kyrkhem **Närståendevårdcafé:** To 7.11 kl. 13 i Bennäs kyrkhem **Symöten:** **- Må 13 i Forsby bykyrka, Näse** **- Ti 13.30 i Bulderbackgården** **- Ti 13.30 Sundby-Karby i Sundby byahem, Näse** **- To 7.11 kl. 13 i Källby bönehus, Eklund**

PURMO

Tema kväll: to 31.10 kl 19 i Ävist. J Klingenbergs talar över temat "Nyandlighet". **Nattvardsgudstjänst:** lö 2.11. kl 18 i kyrkan. Ljuständning för de församlingsmedlemmar som avlidit sedan senaste Alla helgons dag. Kyrkokören medverkar. **Församlinglunch:** sö 3.11 kl 12 (för förhandsanmälda), efteråt **Familjegudstjänst:** i Kyrkhemmet kl 13, Matti Forsblom, komgrupp, khden m.fl. Eget program för barn i åldern 4-6 år. **Möte:** i Emaus sö 3.11 kl 14 Albert Häggblom och Gustav Åbonde. Musikprogram av Knut Vikström och Jens-Gustav Bishop. **Missionssamling:** i Sisbacka pens. bost ti 5.11 kl 13 **Kenya-missionsgruppen:** samlas i Emaus bönehus 5.11 kl. 13.30. **Andakt:** i Purmohemmet to 7.11 kl 14

TERJÄRV

Bön och lovsång: fr 1.11 kl 19 förs.h. **Högmässa med ljusständning:** Alla helgons dag lö 2.11 kl 10, khden, kantorn, Kyrkokören. **Gudstjänst:** i Högnabba byahem, sö 3.11 kl 10 khden, kantorn. **Andakt och Gemenskap:** sö 3.11 kl 19 i Kortjärvi, B. Strengell. **Finsk bibel- och samtalsgrupp:** Högnabba byahem, ti 5.11 kl 18, O. Aivo. **Pensionärernas distriktsmöte:** förs.h on 6.11 kl 13. Program, servering. **Beta-kurs:** to 7.11 kl 18, förs.h, khden, tema: "Sluta oroa dig, börja leva."

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ **Lö 2.11 kl. 12:** HÖGMÄSSA MED PARENTATION, Eisentraut-Söderström, Wilén, Helenelund, Camilla Wiksten-Rönnebacka, Elna Mieskolainen. Kollekt: Luthers inremission rf **KL. 14:** ANDAKT I NÅSEBACKENS KAPPELL, Audas, Tollander

INKAST THOMAS ROSENBERG

Börjar väckelsen i Helsingfors?



DE SENASTE årens uttröttande diskussioner kring reformerna av de offentliga strukturerna har tydligt visat hur vi alla tvingas dansa efter de stora metropolernas pipa. Landsbygden töms och mindre kommuner, skolor och sjukhus sätter lapp på luckan, även om de fungerat till belåtenhet.

Allt för att Utvecklingen, vare sig den motiveras med ekonomi eller kvalitet, kräver större enheter. Också inom kyrkan.

Men så plötsligt en helt ny och fräsch infallsvinkel: "Det är klart att förnyelsen börjar i Helsingfors, vare sig vi vill det eller inte!". Orden är Olli Valtonens, färgstark verksamhetsledare för HelsingforsMission och frontfigur bakom Tomas-mässorna, intervjuad i Kp 17.10.

"Avskaffa kyrkomötet och kyrkostyrelsen, och vänd upp och ned på hela beslutsstrukturen!", fortsätter han frankt. Början kunde ske i Helsingfors, som enligt honom borde bilda en egen och självständig kyrka, med en mosaik av församlingar med olika inriktning.

Medvetet provocerande, förvisso, det medger Valtonen själv. Och inget nytt för den som följt hans verksamhet. Delvis har visionerna ju redan förverkligats i den förening som driver Tomas-mässan. Ett samfund som länge varit en allvarlig utmanare, rentav konkurrent.

I sin kritik av kyrkans hopplöst tröga beslutsstruktur har Valtonen självfallet rätt. Den kommer aldrig att klara av de förändringar som nu sker, och på rätt sätt fånga upp den starka religiositet som tränger fram – också, och inte minst, genom städernas asfalt.

För just det känns kanske svårast att smälta: att förnyelsen skulle starta i metropolen, i Helsingfors. Inom kyrkan har väckelserna av tradition ju startat i periferierna. Att avantgardet inom konst och kultur är starkast i urbana miljöer, det hör liksom till nyskapandets natur. Men att också tron skulle förnyas bäst där sekulariseringen är störst, och katedralerna mäktigast? Det hade jag inte väntat mig.

Också Valtonens visioner är så tillvida frukter av metropolmiljön att hans mosaikfunderingar är möjliga bara i de största städerna. På landsbygden och i mindre städer fungerar församlingarna fortfarande med en annan och mer förmodern logik, där man hör till samma gemenskap inte för att man tror på samma sätt utan för att man bor på samma ort, och det inte finns några alternativ. Valtonens liberalistiska modell enligt vilken man borde "sätta en prislapp på varje själ" är lika metropoldriven som de övriga reformerna i vårt samhälle. Och möjlig bara i storstäder där det finns reell valfrihet ifråga om den församling vi tillhör.

Å andra sidan: att stillatigande följa med hur kyrkan likt ett lydigt offerlamm följer kommunerna till stupstocken, och frivilligt slår sönder de traditionella gemenskaperna – det är inget alternativ. Då måste man våga göra tvärtom, och travestera Thomas Thorild: tänka rätt är stort, men tänka fritt är större.

Thomas Rosenberg är sociolog, skriftställare och samtidsanalytiker.

"Man måste våga göra tvärtom."

FÖRFÖLJELSE KRISTNA I MELLANÖSTERN

Kyrkor bränns och biskopar mördas

Marcus Birro är en svensk-italiensk författare och krönikör som bland annat bloggar på Expressen och är kolumnist på *Världen idag*. I ett blogginslag deklarerar han sin syn på situationen i Mellanöstern: Det pågår en utrensning av kristna i Mellanöstern, men ingen engagerar sig. Det är inget annat än ett muslimskt korståg. Kyrkor bränns och biskopar mördas. Folk drivs från sina hem för att de tror på Jesus. Folk engagerar sig i regnbågspader, slåss för de homosexuella i Ryssland. Men få vågar säga något om den systematiska utrensningen av kristna, skriver Birro.

Hur är klimatet i Finland idag? Bland allmänhet och media finns också

"Kristna är i dag den grupp troende i världen som är mest förföljd."

så här en avoghet mot det kristna. Det märktes tydligt när minister Räsänen höll det beryktade talet på Folkmissionens sommarfest i år. Mediadrevet syftade till att ifrågasätta hennes lämplighet som minister eftersom hon valde att tala andligt på ett andligt möte.

Kristna är i dag den grupp troende i världen som är mest förföljd. De

sekulära medierna bemödar sig inte om att skriva många rader om de över 100 miljoner kristna som hotas till livet, mördas eller drivs bort för sin tros skull.

Hitler talade om att han ville utrota judar hela 1930-talet och ingen trodde på honom. Iran har i 10 års tid, sagt klart och tydligt att de vill utrota Israel. Hur reagerar vi? Jag hoppas vi vågar tala om dessa problem, att kristna vågar uttala sig samt också stå upp för kristna som lider i världen.

PETER ÖSTMAN

Riksdagsledamot, ordförande för Kristdemokratiska riksdagsgruppen

KYRKANS FRAMTID OCH IDENTITET

En kyrka som inte gör skillnad mellan Jesus och Muhammed

Senaste nummer av KP (42) var intressant av flera orsaker. Tidningen innehöll artiklar om trosstormen inom Svenska Kyrkan med anledning av att emiritusprofessor Eva Hamberg valt att lämna den kyrka hon länge har tjänat.

Där fanns även en belysande intervju med Olli Valtonen, verksamhetsledare för HelsingforsMission och förgrundsgestalt för Tomas-mässan. Han ansåg att man borde avskaffa såväl kyrkomötet som kyrkostyrelsen. I samma nummer fanns också en artikel under rubriken "Kyrkan skyldig att anmäla mobbning".

Efter att jag under många år bott i Sverige och jobbat i Svenska Kyrkan känns tongångarna bekanta för mig. Samma frågeställningar och problem som Svenska Kyrkan länge haft att brottas med hittar förr eller senare också hit.

Därför bör vi kunna dra lärdom av Svenska Kyrkan på gott och ont. Trots att artiklarna inte direkt haft ett samband sinsemellan ser jag att mycket i dem ändå tangerar varandra och på sätt och vis hänger ihop. Jag vill här kommentera dem i tur och ordning.

Eva Hamberg har full-

ständigt rätt när hon vågar peka på den vilseförande linje som Svenska Kyrkan redan länge varit inne på. Det är synd och skam när biskoparna inte längre kan ge klara besked gällande grunderna för vår kristna tro. Det är inte konstigt ifall folk inte längre vill understöda en kyrka som inte gör skillnad mellan Jesus och Muhammed och vars lärare predikar att alla människor till slut kommer att bli frälsta oberoende av tro. Vad har då kyrkan längre att bidra med?

Riktig är även Hambergs slutsats att den olyckliga utvecklingen inom Svenska Kyrkan har som bakgrund en sekularisering, som kommit in i takt med att kyrkan politiserats. I stället för att till förtroendeorganen inom kyrkan enligt gammal sed nominera kyrkoaktiva församlingsbor som inom församlingen "vill bygga Guds rike" nominerar man "personer som inte är aktiva kristna, utan använder kyrkan för att driva sina egna uppfattningar."

Slutresultatet kan inte bli annat än inre stridigheter, och att en stor del av de resurser som kunde användas för kyrkans primära uppgifter, går förlorade.

Olli Valtonens recept för framtidens kyrka är att ge församlingarna större självständighet. I Sverige har dock detta på sina håll, medfört stora svårigheter för en del församlingar. Församlingar med god ekonomi har klarat sig, medan fattigare församlingar har blivit ännu mera marginaliserade. På en del håll har man till och med varit tvungna att sälja en del av kyrkorna. Vad gäller personalrekryteringar ger en alltför stor självständighet i förhållande till stiftet även möjligheter till ett fruktansvärt godtycke. Så länge stiftet är involverat garanterar det åtminstone en något så när objektiv och rättvis behandling.

Intressant är däremot Valtonens tanke om olika kyrkogemenskaper enligt intressegrupper. Enligt denna mosaikmodell skulle man kunna söka sig till den församling där man själv bäst känner sig hemma och där man hittat det som man vill engagera sig i. Det här vore kanske något som skulle kunna gå att förverkliga inom prosterierna.

Artikeln gällande mobbning handlade egentligen som vanligt om mobbning bland barn. Vi vet alla

KYRKAN MEDLEM

Missbruk av energi och passion

Efter att ha läst om turerna kring Domprostgårdens renovering och intervjun med Kaj Korkea-aho är jag inte alls förvånad över att folk inte längre vill vara medlemmar av vår kyrka.

Renoveringsföljetongen är en bedrövlig historia som man skäms över som medlem av vår evangelisk-lutherska kyrka. Vilket missbruk av energi och passion!

Jag hoppas vidare att Kaj Korkea-aho trots allt vill engagera sig inom kyrkan och till exempel sin nuvarande församling. Honom och hans förlovade önskar jag Guds välsignelse.

BO BERGSTRÖM

Helsingfors

att mobbning också förekommer på de flesta arbetsplatser. En del tycks tro att det är fritt fram att som förtroendevald öppet motarbeta och mobba sin kyrkoherde för att den enligt kyrkolagen och i prästeden givna löften i sin ämbetsutövning vill hålla sig till Bibeln och Bekännelsen.

För att hitta svar på de frågeställningar som artiklarna lyfter fram och för att hitta sunda lösningar på de problem som aktualiserats, är det precis som Hamberg konstaterar "hög tid för kyrkan att se över sin identitet och förankring". Med andra ord: varför finns kyrkan till och vad är dess primära uppgift? Vilka är målen och metoderna?

Hur kan vi i ett ständigt föränderligt samhälle kunna vara "ljus och salt" för de sökande?

Jag är glad att stiftet valt att sända stiftskonsulter till vår församling denna höst, för att bland annat hitta svar på de här frågorna. Vi får hoppas att vi med hjälp av dem kan komma vidare på den rätta vägen.

PETER BLUMENTHAL

Kyrkoherde, Saltvik

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

ARGUMENT GUD

"Liksom alla andra försök att bevisa Guds existens fungerar också skönhetsargumentet bara på dem som redan tror."

Árpád Kovács i Rauhan Tervehdys

KYRKANS BUDSKAP

Ett klart evangelium

Vi måste ha klart för oss att kyrkan har bara en viktig fråga som rör död och liv – och det är evangeliet, skriver Hannu Nyman i ledaren i tidningen Sana: "Om vi förlorar evangeliet så förlorar

vi våra själar. Vi förlorar vår rätt att vara en kristen kyrka. Därför är det speciellt viktigt att se till att vi i det här landet hör ett klart och tydligt evangelium som är fritt från alla mänskliga prestationer. De får inte blandas ihop med talet om en allomfattande kärlek."

GUDSTJÄNSTER SKRIFTSKOLEUNDERVISNING

Vi vill lära ungdomarna högmässan

Gudstjänstlivet i Johannes församlings skriftskola har varit på tapeten. Låt mig berätta vad vi gjort.

Jag var ansvarig för konfirmandarbetet mellan åren 1999 och 2012 när det nuvarande konceptet utarbetades, först i Norra svenska församlingen och sedan i Johannes församling. Jag har inte gjort det ensam, utan jag har haft mycket kompetenta medarbetare. Små justeringar gjordes också detta år, men de har inte väsentligt förändrat någonting.

När jag härefter använder ordet gudstjänst avses alla former av andakt och gudstjänst som utövas i kyrkor och kapell.

Den pedagogiska modellen kallas learning by doing. Tanken är att inte prata om gudstjänst, utan att fira gudstjänst – att praktisera bön i stället för att teoretisera om bönen. Alla är delaktiga. Vi förbereder inte och håller inte gudstjänst för varandra, utan vi gör gudstjänsten tillsammans. Anställda, hjälpledare och konfirmander bidrar på olika sätt. Men detta ställer krav på formen.



ILLUSTRATIONEN I KP NR. 42.

De dagliga gudstjänsterna firas som tidebön. Dagen börjar med laudes, där mäsas ingår. På kvällen firas completorium. Ungdomar – hjälpledare och konfirmander – deltar som föreläsare, försångare och ministranter.

På lördag firas helgmålsbön (vesper). På söndag firas högmässa enligt kyrkohandbokens ordning. Kvällsmässa firas på onsdag enligt gammal lekholms-tradition. Gudstjänsterna

under lägret skiljer sig på inget sätt från gudstjänsterna i Johanneskyrkan – förutom att de är roligare.

Vi firar inga tillrätalagda ungdoms- eller lägergudstjänster. Gospelmässa, metallmässa eller taizémässa är inget för oss. Vi lär ungdomarna högmässan, den gudstjänst som med små variationer firas i hela världen. Vi importerar ingenting från andra sammanhang utan bygger på kyrkans egen tradition.

Illustrationen i KP har svåra brister. I en riktig procession går rökelsebäraren först. Sedan kommer korsbäraren följt av ljusbärarna. Därefter kommer ministranter med evangelieboken (ordet) och nattvardsgåvorna (sakramentet). Näst kommer diakonerna och allra sist celebranten med nattvardskärlen. Tyvärr har vi inte haft någon biskop i fullt ornat. Alla är liturgiskt klädda (festklädda). Nu kan festen börja på riktigt!

Under mässan är al-

la handlingar, rörelser och gester betydelsebärande. Vi bugar oss för korset när det drar förbi, korstecknar oss et cetera. Evangelieprocessionen med ljusen framhäver Ordet, sanctusprocessionen lyser upp Sakramentet – ljusen höjs samtidigt som elementen eleveras och konsekrationssklockan kallar på uppmärksamhet. Alla handlingar är förenliga med och uttrycker Kyrkans tro. Gudstjänsten upplevs med alla sinnen. Psalmboken är en självklarhet.

Någon undrar, om man kan få ungdomar att fungera på detta sätt. Svaret är entydigt JA. Det fungerar alltid, från den första dagen. Det är inte svårare att sjunga ur psalmboken än ur ett sånghäfte. Det är inte konstigare att fira tidebön än någon annan sk. "fri andakt" (som egentligen följer ett fast mönster). Skillnaden är den att tidebönen bidrar till förståelsen av andra gudstjänstformer medan "fri andakt" tenderar att övergå i performance. Detta kräver en enda sak – mod att vara Kyrka. Ungdomarna får betyg-

"Utomstående som upplevt våra gudstjänster har kommenterat den koncentration och glädje som ungdomarna uppvisat."

sätta de olika aktiviteterna under lägret. Gudstjänsterna får alltid höga poäng – skolvitsordet åtta till tio. Laudet får lägst betyg på grund av tidpunkten. Ungdomarna skulle helst sova lite längre på morgonen. Completorium får högst betyg, för det är så stämningsfullt med levande ljus i kapellet. Högmässan placerar sig mittemellan. Endast fritiden och väfflorna som Mickel steker kan få högre poäng.

Vårt koncept uppfyller principerna i kyrkans program för konfirmandarbetet och biskoparnas anvisningar för gudstjänstförstärkning i skriftskolan. Vår skriftskola och vår gudstjänst är totalt integrerade. Detta har vi gjort helt spontant därför att vi trots på idén – ovetande om att andra tänkt lika som vi.

Har vi då lyckats bättre än andra? Går ungdomarna mera i gudstjänsten? Det kan jag inte bedöma. Men jag tror att de har en större förståelse för gudstjänsten och att våra konfirmander har lättare att känna igen sig i en gudstjänst var de än befinner sig på denna jord. En väl utförd gudstjänst blir också ekumenisk.

Nu har KP gjort ett nummer av att någon varit missnöjd med konceptet. Men alla kan inte tycka om allt. Jag anser att vi gjort allting rätt. Utomstående som upplevt våra gudstjänster har kommenterat den koncentration och glädje som ungdomarna uppvisat. I somras hörde jag en konfirmand säga: "Jag hade aldrig trott det, men det är faktiskt roligt att fira gudstjänst."

Vi får hoppas att Sofia Torvalds inte fräntagit ungdomarna glädjen att fira gudstjänst. Det är också beklagligt att församlingens ledning inte kunnat handlägga ärendet på rätt sätt.

FRED LINDSTRÖM
Kaplan, Johannes församling

ARTIKEL HEIKKI RÄISÄNEN

Slöseri med spaltutrymme

Kyrkpressens motto har varit "För ordets frihet och Ordet som frigör" där den stora bokstaven betyder att KP står på Bibelns grund. Att ge ett helt uppslag åt professor Heikki Räisänen bibeltolkning är inte riktigt i linje med devisen.

Räisänen är humanist och sociolog. Han började forska i Koranen och därifrån, och med samma grundinställning, gick han över till att forska i Bibeln, eller egentligen inte i Bibeln utan i den religionssociologiska verklighet som han trodde sig finna bakom Bibelns texter.

I de böcker om Räisänen forskning som teologen Timo Eskola har skrivit lyfter han särskilt fram de, för de flesta okända, grundsatser Räisänen bygger sin forskning på.

Att det funnits olikheter i tolkningen av Bibelns olika handlingar är ingen nyhet. Men om man som Räisänen ser det gudomliga som människors tankeprojektioner, blir Bibeln bara religionssociologi. Räisänen ser Jesu död som en historisk verklighet, medan det i fråga om uppståndelsen blir en redogörelse för hur människor upp-

fattat den. Följaktligen blir NT då en samling tankar om en människa som sade sig vara Gud och vilka tankar och uppfattningar människor som kom i kontakt med honom har fått. Och visst har det sitt intresse att veta hur en uppfattning uppkommit, men någon bild av verkligheten ger den typen av forskning inte.

Om Räisänen själv hade begärt att få uttala sig hade det naturligtvis fallit under delen av "ordets frihet" men när det är fråga om en intervju med en person som reducerar Bibeln

till enbart mänskliga ord som inte kan frigöra, var en helsida slöseri med spaltutrymme. Det finns i vårt goda stift både handlingar och personer som kan vittna om hur Ordet frigör. Till exempel under Kyrkhelgen i Karleby kom det fram så mycket av det som händer i kyrkan när Ordet får frigöra människor, att det hade räckt att fylla ett helt nummer av KP. Nu kvitterades det med en enspaltig notis på några centimeter.

GUNNAR WECKSTRÖM
Karis

SVAR TILL GUNNAR WECKSTRÖM

Kyrkpressen lyfter fram intressanta personer, fenomen och händelser där tron står i centrum. Att professor Heikki Räisänen är kontroversiell framkommer tydligt i intervjun. Oavsett vad man anser om hans bibelsyn är han en intressant person som KP inte har någon anledning att låta bli att bevakna. Sina åsikter står han, liksom alla intervjuade, själva för.

Bevakningen av årligen återkommande evenemang som Kyrkhelgen bedöms redaktionellt från gång till gång och med olika insatser, allt med målet

att ge våra läsare bredd och variation.

I fjol deltog KP i Karleby med två redaktörer och flera uppslag. I år gjordes en förhandsartikel med helgens lovsångsteam på baksidan numret innan evenemanget, kompletterat med den uppföljningsnotis som Gunnar Weckström nämner.

MAY WIKSTRÖM
Chefredaktör

Farsdag!
Kom ihåg mannen
i ditt liv med en bok!



27⁹⁰

Tomas Sjödin
Det händer när du vilar
Kanske dags att återupptäcka vilodagen? Sjödens senaste bok är en hyllning till soffloppet, till livets tempoväxlingar och till den vila som kan fyllas av vänner, måltider och fest.
Inb.



24⁹⁰

Henrik Huldén red.
Mänskligt
Vad rör sig i huvudet på en karl? Tio texter om det outgrundliga i att vara man och människa. Texter av bl.a. Johan Fagerudd, Olav Lönnbäck, Patrik Frisk och Jonas Jungar.
Hft.

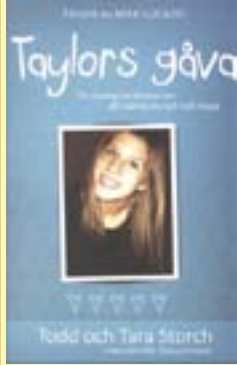
HÖSTENS BOKNYHETER 2013 FRÅN OLIKA FÖRLAG



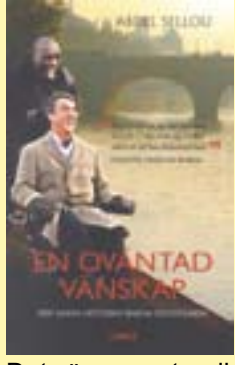
Gud känner till dina behov- Och hans änglar är redo att hjälpa dig! Den här boken hjälper oss.
 114 s. **17,90€**



Jag kan inte läka såren, men jag vill hjälpa till att åtminstone plåstra om dem.
 152 s. Inb. **25,00€**



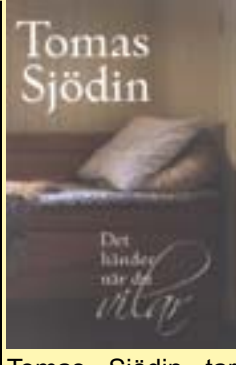
Jag hoppas att denna berättelse ska skänka hopp åt var och en som drabbats av tragedi.
 352 s. **26,90€**



Det är en stenrik man i rullstol som är förlamad efter en olycka och behöver hjälp med allt.
 232 s. Inb. **26,90€**



Familjen Barrick var på väg hem från kyrkan när de frontalkrockade med en rattfyllerist
 243 s. **26,90€**



Tomas Sjödin tar oss med in i vilans värld och utforskar mönster som går. Men vad är vila?
 206 s. Inb. **25,00€**



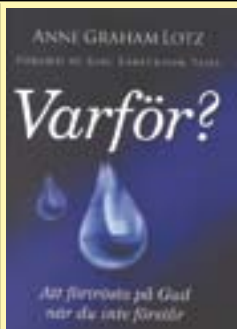
Finlandssvensk väggkalender 2014 med naturbilder
 10,00€ 2 st. 18,00€



Eva Spångberg var i första hand känd som träkonstnär eller som hon själv sa "förkunnare i trä"
 96 s. Inb. **16,90€**



Det är ett sant vittnesbröd som berör som handlar om hur Gud förändrade en ung mammas liv
 132 s. **18,90€**



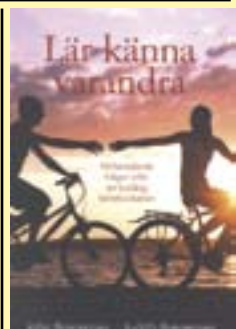
Kan man lita på Gud mitt i svåra tider? Vad gör man när smärtan och tvivlet är så djupt?
 160 s. Inb. **24,90€**



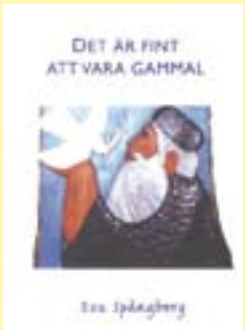
Äventyrsbibeln tar med både stor och liten på en annorlunda resa genom femtio av Bibelns mest kända berättelser.
 284 s. Inb. **26,90€**



Bygg en grund. Kom närmare varandra, Skapa trygghet, Dela med dig, För kärlekens skull
 161 s. **22,80€**



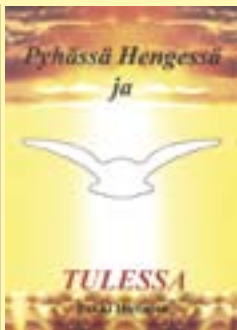
Julkortspaket 40 st. blandade: ljus, blommor, änglar, landskap, Jesu födelse, m.m.
 19,00€



Varför skall vi skämmas för att vi är gamla? Självt hade Eva förmånen att få ta hand om sin äldrande mor Ruth. Det är fint att vara gammal.
 82 s. Inb. **16,80€**



Genom denna bok har du nu möjligheten att lära dig tala dina barns kärlekspråk. Med tips på hur du praktiskt kan.
 223 s. Inb. **23,80€**



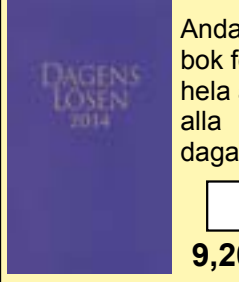
Kirja on henkeä hoitava ja erittäin ajan-kohtainen tämän päivän uskoville, ja sen opetus on ankkuroitu vahvasti Jumalan Sanaan
 127 s. **15,00€**



En mor som flyr obeskrivlig fara för att föra sina barn i säkerhet. En far som till varje pris vill återförenas med sin famlij.
 286 s. **24,90€**



Ask med 60 kort med tankvärda texter
 9,90€



Andaktsbok för hela året alla dagar
 9,20€

Kulspetspennor 1€/st.
1. Blott en dag ett ögonblick i sänder
2. Var dag är en sällsam gåva
3. Blyertspennor, med text 10 st. för 1€



O store Gud, Ovan där, Genom allt, Min fader vakar över mig, Så stor är Jesus kärlek, Vad gränslös kärlek, Sammal. 12 sånger
 CD 20,00€



Du är ljus och jag är din, Aldrig ensam mer, Till härlighetens hand, Jesus är livet för mej, Gyllne morgon, Sammanl. 15 sånger
 CD 20,00€



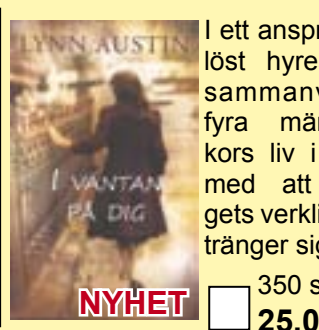
Jag har hört om en stad ovan molnen, Guds källa har vatten till fyllest, Gud i naturen, Han är min sång och min glädje, Sammanlagt 14 sånger
 CD 10,00€



Resa i natten, Ett ljus jag ser på andra sidan bron, Styrkan i hans hand, Det namnet skall skimra som en stjärna, Drömmen om ett paradys, När det skymmer
Sammanlagt 19 sånger
 CD 20,00€



Nåd över allt förnuft, Några hade kommit, Prylarna och himlen, Gud har så många blommor, I ditt hjärta lägga till, Glöm inte bort att änglarna finns
 25,00€



350 sidor
 25,00€



270 sidor
 24,90€

Sänd in din beställning till Sven-Erik Syrén's förlag, Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo, tfn. 06-345 0190, 050-301 6598, sven-erik.s@hotmail.com
Namn: _____
Adress: _____
Tel: _____
Fakturan sänds med varorna. 10 dagars betalningstid postporto tillkommer

Saxat ur församlingsbladet: Damerna i kyrkan har lagt av gamla kläder av alla sorter och kan beskådas i kyrkans källare på fredag kväll.